

POČETAK I KRAJ

البداية والنهاية باللغة البوسنية

Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kerim Aš-Šiha

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشيحة

Prijevod:

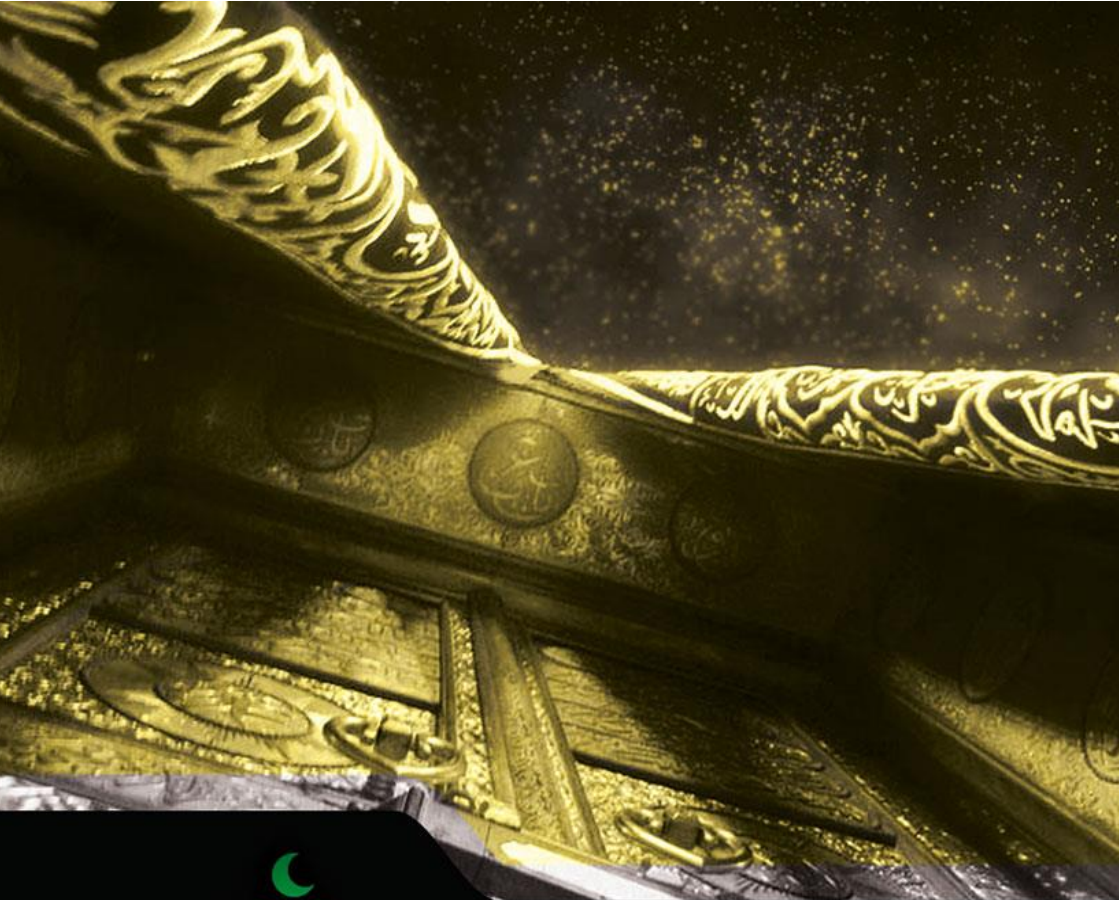
EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Mustafa Gološ

Revizija:

Enis Binjoš

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

**U ime Allaha, Ер-Рахман (Milostivog), Ер-Рахим
(Samilosnog)**

Predgovor

Sva hvala pripada Allahu Uzvišenom Koji kaže:

„O čovječe, zašto da te obmanjuje to što je Gospodar tvoj plemenit, Koji te je stvorio - pa je učinio da si skladan i da si uspravan. (Kur'an 82: 6-7)

Neka je salevat i selam na našega Vjerovjesnika Muhammeda koji kaže: **„Svi ljudi su od Adema a Adem je stvoren od prašine (zemlje).“** (Hadis je sahih, a bilježi Ebu Davud)

Početak stvaranja svemira je pitanje koje je zbuñjivalo čovjeka tokom vijekova, posebno nemuslimane. Ovo zato što je pitanje stvaranja svemira muslimanima jasno, jer je islam od kada se pojavio dokinuo razilaženja po ovom pitanju i detaljno ga pojasnio. I ne samo to, islam je pojasnio i sve ostalo za čijim obrazloženjem je čovjek imao potrebu i što je u njegovom interesu.

Prema tome, kod muslimana nije bilo tumananja koje su proživljavali nemuslimani u smislu uvođenja pretpostavki i teorija koje bi bile odbačene sa pojavom nove teorije.

Mi čvrsto vjerujemo da je istina sve što je spomenuto u Kur'anu i autentičnoj praksi (Sunnetu) poslanika Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas, u pogledu ovog pitanja, jer se radi o činjeničnom i ispravnom objašnjenju pred kojim će sve teorije biti nemoćne do Sudnjeg dana, tj. neće moći odstupiti od tog pojašnjenja, niti će moći doći sa nečim sličnim zato što sve ono što je u kontradiktornosti sa njim biće netačno i opovrgnuto pred Božanskim činjenicama.

Uzvišeni Allah, Stvoritelj vidljivog i nevidljivog svijeta, nije u potrebi za Njegovim stvorenjima, već su Njegova stvorenja u potrebi za Njim.

Uzvišeni Allah je kazao: **O ljudi, vi ste siromasi, vi trebate Allaha, a Allah je nezavisan i hvale dostojan. Ako hoće, ukloniće vas i nova stvorenja će dovesti, to Allahu nije teško.** (Kur'an 35: 15-17)

O čovječe, tvoje vjerovanje i dobra djela zasnovana na onome sa čim su došli božiji poslanici tebi će koristiti.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ako vi budete nezahvalni - pa, Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan ako su robovi Njegovi nezahvalni, a zadovoljan je vama ako budete zahvalni.** (Kur'an 39: 7)

Uzvišeni Allah je kazao u hadisu kudsiji: **O moji robovi! Zabranio sam nasilje Sebi, pa sam ga i vama učinio zabranjenim, zato ne činite nasilje jedni drugima. O Moji robovi, vi ste svi zalutali, osim onoga koga Ja uputim na pravi put, pa tražite od Mene uputu – uputit ću vas. O moji robovi svi ste vi gladni, osim onih koje sam Ja nahranio, zato tražite od Mene da vas nahranim i Ja ću vas nahraniti. O robovi Moji, svi ste vi neodjeveni osim onoga koga Ja odjenem, pa od Mene tražite da vas odjenem, i Ja ću vas odjenuti. O robovi Moji, vi činite grijeh e danju i noću, a ja sam onaj koji sve grijeh e prašta zato tražite od Mene oprost i Ja ću vam oprostiti. O robovi Moji, vi nikada ne možete doći do onoga čime biste Meni štetu nanijeli, pa da Mi je nanesete, niti ikad možete doći do onoga što će Meni korist donijeti, pa da Mi je donesete.**

O robovi Moji, kad biste vi, i prvi i zadnji, i ljudi i džinni, imali srce najpobožnijeg čovjeka, to ništa ne bi povećalo Moje imanje. O robovi Moji, kada biste vi, i prvi i

posljednji, i ljudi i džinni, imali srce najgoreg grješnika, to ništa ne bi umanjilo Moje imanje.

O robovi Moji, kada biste vi, i prvi i posljednji, i ljudi i džinni, stali na jedno mjesto, pa Meni svoje molbe i želje uputili, te Ja udovoljio svačijoj molbi i želji, to ne bi umanjilo ono što Ja imam ni onoliko koliko igla oduzme od mora kad se u njega zamoči.

O robovi Moji, sve zavisi od vaših djela, koja su kod Mene sačuvana i prebrojana; i za koja ću Ja vama dati zaslugu. Ko nađe nagradu i dobro, nek Allahu zahvali, a ko nađe kaznu i zlo, nek ne kori nikog osim sebe.” (Hadis bilježi Muslim)

Islam je vjera koju je Allah propisao svim ljudima i zadovoljan je da upravo islam bude vjera svih Njegovih stvorenja. Ljudima je preko potreban Božiji zakon koji će urediti njihove potrebe privatnog i javnog života, a istovremeno i potrebe vezane za njihove unutrašnje i spoljne poslove. To je vjera koja vodi računa o osnovama, a pritom ne zapostavlja ni ono sporedno i koja uspostavlja ravnotežu između duše i tijela.

Allah Uzvišeni je kazao: **Sada sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera. (Kur'an 5: 3)**

U primjeni islama je sreća čovjeka na ovom svijetu jer će postići psihološku i duševnu smirenost i spokoj.

Allah Uzvišeni je kazao: **A tebe smo, Muhamede, kao milost svjetovima poslali. (Kur'an 21:107)**

Na budućem svijetu, Allah će biti zadovoljan sa njim i nagradit će ga Džennetom u kojem će zauvijek ostati.

Allah Uzvišeni je kazao: **Onima koji budu vjerovali i koji budu dobra djela činili Džennetske bašte (Firdevs) bit će**

prebivalište, vječno će u njima boraviti i neće poželjeti da ih nečim drugim zamijene.(Kur'an 18: 107-108)

Islam je zaštićena vjera koju će Allah čuvati sve do Sudnjeg dana.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi, uistinu Kur'an objavljujemo i zaista ćemo Mi nad njim bdjeti!** (Kur'an 15: 9)

Bez obzira na napore od strane neprijatelja islama, koji žele da ga iskrive i da umanje njegov ugled iznošenjem lažnih optužbi, Uzvišeni Allah štiti islam.

Uzvišeni Allah je kazao: **Laž joj je (Božijoj knjizi) strana, bilo s`koje strane, ona je Objava od Mudrog i hvale dostojnoga.** (Kur'an 41: 42)

Na kraju svega pobijedit će zakon Uzvišenog Allaha, Njegova vjera i Njegovi podanici.

Uzvišeni Allah je kazao: **Oni koji su neposlušni Allahu i Njegovom Poslaniku, bit će osramočeni, kao što su bili osramočeni i oni prije njih. Mi objavljujemo jasne dokaze, a nevjernike čeka sramna patnja.** (Kur'an 58: 5)

Bez obzira na napore neprijatelja u odvrćanju od islama i neprijateljstvu prema njemu njih na kraju čeka neuspjeh i propast.

Uzvišeni Allah je kazao: **Oni koji ne vjeruju troše imanja svoja da bi od Božijeg puta odvrćali. Oni će ih sigurno, utrošiti, zatim će zbog toga zažaliti i na kraju će da budu pobijedeni. A oni koji ne budu vjerovali u Džehennem će biti potjerani.** (Kur'an 8: 36)

Islamski vjerezakon će da prevlada, Božija naredba je vječna i zauvijek će da ostane vjerovanje u Njega.

Uzvišeni Allah je kazao: **Oni žele da utrnu Božije svjetlo ustima svojim, a Allah će da učini da svjetlo Njegovo**

zauvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima. (Kur'an 61: 8)

Allah je obećao pobjedu i čini je očiglednom.

Uzvišeni Allah je kazao: On je poslao Poslanika Svoga sa Uputom i vjerom istinitom da bi je uzdigao iznad svih vjera. A Allah je dovoljan svjedok. (Kur'an 48: 28)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao:

Ova vjera će da dostigne svako mjesto u koje dostiže dan i noć. Allah neće da ostavi ni jednu kuću pa bila i od blata sagrađena ili kože, a da za Božiju vjeru islam, ne sazna, bit će ponos za onoga koji je prigrlji i poniženje za onoga koji je odbije." (Hadis je vjerodostojan, a bilježe ga Ahmed i Taberani u „Mu'džemul-Kebir“)

Vjera islama se širi i ljudi u velikom broju prihvataju islam, mada muslimani ne prenose vjeru kako bi trebalo. Glavni razlog što je islam Božija vjera jeste taj što se islam slaže sa prirodnom naravi (fitrom) čovjeka koja ispunjava želju i obezbjeđuje njegovu stabilnost u svim aspektima; a posebno u društvenom, psihološkom, ekonomskom i političkom aspektu. Drugi razlog je unutrašnja snaga koju Uzvišeni Allah uliva kao pomoć Njegovim stvorenjima.

Sa druge strane, neprijatelji su prikupili sva svoja sredstva za rat protiv ove vjere, kako bi spriječili ljude od prihvatanja islama i vjerovanja.

Postavljaju prepreke na putevima kako bi izazvali strah kod ljudi od vjere islama, pa su prikazali islam kao nazadnu vjeru koja priznaje terorizam. Oni sve to rade zato što bi ih islam sigurno spriječio u ostvarivanju svojih interesa i pohlepe, a također bi ih spriječio i u eksploataciji svojih naroda, ili ostalih naroda u svijetu jer islam zabranjuje ugnjetavanje, nasilje i eksploataciju u svim oblicima i zabranjuje

porobljavanje nevinih ljudi. Ovo je težak grijeh, pogotovo kada se nepravda nanosi slabašnim. Islam zabranjuje omalovažavanje svakom pojedincu, društvu i grupama.

Uzvišeni Allah je kazao: **O ljudi, Mi vas od jednog čovjeka i jedne žene stvaramo i na narode i plemena vas dijelimo da bi ste se upoznali. Najugledniji kod Allaha je onaj koji Ga se najviše boji.** (Kur'an 49:13)

U ovoj knjižici sam se vraćao i oslanjao na Kur'an časni koji negira da čovjek sam može spoznati početke stvaranja. Uzvišeni Allah je kazao:

Ja nisam uzimao njih za svjedoke prilikom stvaranja nebesa i Zemlje, ni neke od njih prilikom stvaranja drugih i za pomagače nisam uzimao one koje na krivi put upućuju. (Kur'an 18: 51)

Za sljedeće izvore u pisanju koristio sam autentičan Sunet, tj. potvrđenu praksu Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas. Pokušao sam da izbjegnem korelaciju činjenica koje se spominju u Kur'anu i u vjerodostojnom Sunetu sa modernim činjenicama, teorijama i otkrićima za one teorije za koje se kaže da su smatrane istinitim danas, a već sutra mogu da budu oborene drugim teorijama. Mnoge teorije u prošlosti su važile za istinite, dok ih danas napredna moderna nauka nije proglasila pogrešnim.

Istinu je rekao Uzvišeni Allah kada kaže:

A vama je dato samo malo znanja.“ (Kur'an 17: 85)

Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kerim Aš-Šiha

VJEROVANJE U ALLAHA

Vjerovanje u Allaha, Njegovo postojanje i Njegovo Jedinstvo je osnova i načelo islama.

Vjerovanje u ovo glavno načelo prouzrokuje da vjerujemo i u druga načela imana (vjerovanja) o kojima nas je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, obavijestio kada ga je melek Džibril upitao:

„Kaži mi o imanu (vjerovanju) ? On je odgovorio: “Da vjerujemo u jednog Allaha, u Njegove Meleke, u Njegove Knjige, u Njegove Poslanike, u Sudnji dan, da vjerujemo u predodređenje sudbine bilo dobrih ili loših posljedica.” (Hadis bilježi Muslim)

Ko je Allah?

Uzvišeni Allah je kazao: **On je Prvi i Poslednji, i Vidljivi i Nevidljivi, i on zna sve!** (Kur'an 57: 3)

Uzvišeni Allah je kazao: **On je Allah - nema drugog božanstva koje zaslužuje da se obožava osim Njega, Vladar, Sveti, Onaj koji je bez nedostatka, Onaj koji svakog osigurava, Onaj koji nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi. Hvaljen neka je Allah, On je vrlo visoko iznad onih koje smatraju Njemu ravnim! On je Allah, Tvorac, Onaj koji iz ničega stvara, Onaj koji svemu daje oblik, On ima najljepša imena. Njega hvale oni na nebesima i na Zemlji, On je Silni, i Mudri.** (Kur'an 59: 23-24)

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah je - nema božanstva koje zaslužuje da se obožava osim Njega - Živi i Vječni! Ne obuzima ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji! Ko može pred Njim da se**

zauzima za nekoga bez dopuštenja Njegova?! On zna šta je bilo i prije njih i šta će biti poslije njih, a od onog što On zna - drugi znaju samo onoliko koliko On želi. Moć Njegova obuhvata i nebesa i Zemlju i Njemu ne dojadi održavanje njihovo; On je Svevišnji, Veličanstveni! (Kur'an 2:255)

U islamu je jedini istiniti Bog priznat, a vjera nam objašnjava ko je Allah i obavještava nas o Njegovim lijepim svojstvima, kako možemo da mu se obratimo i kako možemo da potražimo Njegovu blizinu. Neka od Božijih svojstava su sljedeća:

1) Stvoritelj, Koji je sve stvorio. Svemir i sve oko njega je dokaz Njegovog postojanja. Uzvišeni Allah je kazao:

Reci: „Posmatrajte ono što je na nebesima i na Zemlji!“¹ - A ni od kakve koristi neće biti dokazi i opomene narodu koji ne želi da vjeruje. (Kur'an 10:101)

2) Allah je jedan, On nema partnera u Svojoj vlasti. On nema ženu ili dijete i sva stvorenja zavise od Njega. On nema partnera, suparnika ili Njemu nekog ravnog, On nije rođen a nije ni rodio. Uzvišeni Allah je kazao: **Reci:“On je Allah - Jedan! Allah je utočište svakom! Nije rodio i rođen nije i niko Mu ravan nije! (Kur'an 112: 1-4)**

3) Allah je Sveznajući i Njegovo znanje sve obuhvata. Allah Uzvišeni kaže: **Šta god ti važno činio i šta god iz Kur'ana kazivao i kakav god vi posao radili (dobro ili zlo), Mi nad vama bdijemo dok god se time zanimате. Gospodaru tvome ništa nije skriveno ni na Zemlji ni na nebu, ni koliko trun jedan i ne postoji ništa, ni manje ni veće od toga, što nije u Knjizi jasnoj. (Kur'an 10:61)**

1 Misli se na dokaze, na očevodne znakove, na poučne lekcije i na otkrića nauke.

4) Allah je Živi i On nikad ne umire. Uzvišeni Allah je kazao: **On je Živi, nema Boga osim Njega (niko ne zaslužuje da bude obožavan osim Njega), zato se samo Njemu klanjajte, iskreno Mu ispovijedajući vjeru: „Neka je hvaljen Allah, Gospodar svjetova!“** (Kur'an 40:65)

5) Allah je pravedan. On ne čini nasilje i nije nepravedan. Uzvišeni Allah je kazao:

Mi ćemo na Sudnjem danu ispravne terazije (vage) postaviti, nikome se krivo neće učiniti; ako nešto bude teško koliko zrno gorušice, Mi ćemo za to da kaznimo ili da nagradimo. A dosta je to što ćemo Mi račune ispitivati. (Kur'an 21:47)

6) Allah je Jedinstven. Ništa ne može da se uporedi sa Njim. Njemu pripada kompletna savršenost u svakom pogledu. Šta On poželi dogodit će se, a šta On ne želi nikada se neće dogoditi. Uzvišeni Allah je kazao:

Allah, drugog božanstva koje zaslužuje da se obožava osim Njega nema, najljepša imena ima! (Kur'an 20:8)

Stvoritelj nebesa i Zemlje! On vas kao parove stvara - a stvara parove i od stoke - da vas tako razmnožava. Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi! (Kur'an 42:11)

Allah ima više imena kao i atributa koji ukazuju na Njegovu Savršenosti i Veličanstvenost. Ova tema nije jednostavna i puno je knjiga koje o njoj govore i pojednostavljuju je, a onaj ko želi više o tome da sazna neka se vrati na te knjige. Treba napomenuti i znati da Allahova imena i svojstva nisu ograničena jer je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, kazao: „Nema roba koji ako kaže kada osjeti da je pod stresom ili tugom: „Allahu moj, ja sam rob Tvoj, i sin roba Tvoga, i sin robinje Tvoje. Moj položaj je u Tvojoj ruci, ja sam podložan Tebi i nadamnom se sprovede propisi

Tvoji, pravedna je za mene svaka odluka Tvoja, zato Te molim svim Tvojim imenima, kojima si Sebe nazvao, ili u Svojoj Knjizi objavio, ili nekom od Tvojih bića saopštio, ili ih, pak, zadržao kod Sebe, kao nedokučivo znanje, molim Te da mi Kur'an učiniš proljećem srca moga, svjetlom grudi mojih, razbistrenjem tuge moje i nestankom briga mojih.“ ...pa će Allah učiniti da njegova tuga nestane i zamijenit će je sa užitkom.“ (Hadis bilježi Ahmed)

Allah ima imena i svojstva koja nisu kao kod Božijih stvorenja. Allah je Tvorac svega stvorenoga, a Njegovo postojanje je različito od postojanja Njegovih stvorenja. On sve čuje i ništa nije kao On u ovim svojstvima. On vidi i ništa nije kao On u ovim svojstvima. Ovo opće pravilo se odnosi na sva Njegova imena i svojstva. Allah je onakav kao što je Sebe opisao: **A oni znanjem ne mogu Njega da obuhvate. (Kur'an 20: 110)**

Čovjek ne može da razumije Božiju veličinu i savršenost. Uzvišeni Allah je kazao: **Pogledi do Njega ne mogu doprijeti, a On do pogleda dopire, On je Milostiv i upućen je u sve. (Kur'an 6:103)**

S obzirom da je ljudska duša sklona pitanjima, istraživanju i težnji ka spoznaji činjenica, razmišljanje o Božijim blagodatima i dokazima koji ukazuju na Njegovu veličanstvenost i postojanje smatra se ibadetom, tj. dobrim djelom kojim se obožava Allah Uzvišeni. Međutim nije dozvoljeno razmišljati o Božijem biću, jer ljudski razum nije u stanju to pojmiti i to poništava iman (vjerovanje).

Ebu Hurejre, neka je Allah zadovoljan sa njim, prenosi: Pojedini ashabi su se požalili Poslaniku na šejtanska došaptavanja i uznemiravanja? Došli su Allahovom Poslaniku, neka je na njega Božiji mir i spas, i rekli mu: **„Nalazimo u sebi misli koje su previše užasne i da ih izgovorimo.“ Poslanik,**

neka je na njega Božiji mir i spas, ih upita: „Zaista imate takve misli?“ Rekoše: „Da“. Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, tada reče: „To je jasan znak vjerovanja.“ (Hadis bilježi Muslim)

Ova razmišljanja proizilaze iz šejtanovog došaptavanja koji pokušava na svaki mogući način da odvraća ljude od vjerovanja u Allaha, kao što se i zakleo da će uraditi. Uzvišeni Allah je spomenuo u Kur'anu da je šejtan kazao: **Iblis je kazao: „Evo ovoga (Adema) koga si iznad mene uzdigao: ako me (Bože) ostaviš do Smaka svijeta sigurno ću, osim malobrojnih, nad potomstvom njegovim zagospodariti.“ (Kur'an, 17:62)**

Ova došaptavanja i obmane su od šejtana, kao što je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, objasnio. Ibn`Abbas je kazao: **"Došao je čovjek kod Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas, i kazao mu je: 'O Božiji Poslaniče, ponekad pomislim o nečemu pa poželim da budem bačen sa neba nego da o tome pričam.'" Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je odgovorio: "Allah je Najveći! Allah je Najveći! Sva hvala pripada Allahu koji nam je podario znanje, da znate da su ova djela i zla došaptavanja od šejtana." (Hadis bilježi Ahmed i Ebu Davud)**

Ako šejtan zatraži od vas da postavite pitanja u vezi sa stvarima koje ljudski mozak ne može da shvati, onda uradite onako kako je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, kazao: **„Ljudi će postavljati pitanja sve dok ne pitaju: 'Allah je stvorio stvorenja, a ko je stvorio Allaha?' Ko god se pronade u ovoj rečenici neka kaže: 'Ja vjerujem u Allaha.'" (Hadis je muttefekun alejh a ovo je Muslimova verzija)**

Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, nam je objasnio kako da izbjegnemo ovakva pitanja govoreći: **"Šejtan nekom od vas dođe i kaže: 'Ko je stvorio ovo? Ko je**

stvorio ono?' Posle toga kaže: 'Ko je stvorio tvog Stvoritelja?' "Ako se neko pronade u ovome, neka zatraži utočište kod Allaha od šejtana."(Hadis bilježe Buhari i Muslim)

Allah Uzvišeni je rekao istinu: Ako šejtan pokuša da te na zlo navede, ti potraži utočište kod Allaha, On uistinu sve čuje i zna. (Kur'an 7: 200)

Dokazi Allahovog postojanja

Sve što je stvoreno u ovom univerzumu jasan je dokaz postojanja Stvoritelja (Allaha) koji je sve to stvorio. Oni koji imaju zdrav razum i čistu prirodu ovo će spoznati u potpunosti.

Oni koji odbijaju Božije postojanje čine to jer traže opipljive dokaze koje mogu da dožive kroz njihova čula. Zapravo, oni osporavaju sami sebe traženjem čulnih stvari kako bi povjerovali u Allaha, jer vjeruju u postojanje stvari (pojava) u kosmosu koje ne mogu spoznati svojim čulima bukvalno, ali se stalno susreću sa njima. Na primjer, oni vjeruju u gravitaciju iako nisu u mogućnosti da je vide, jer oni je doživljavaju samo kroz efekte budući da gravitacija objekte privlači ka zemlji. Oni vjeruju u magnetizam iako nisu u mogućnosti da ga vide, oni ga doživljavaju kroz efekte jer metalni objekti privlače jedno drugo. Oni vjeruju da imaju razum iako ne mogu da vide svoj razum. Oni vjeruju u sve te stvari, (u zavisnosti od svojih čula) iako čula mogu da im daju lažnu moć opažanja koja je dobro poznata. Na primjer: Štap postavljen u vodi izgleda kao da je nagnut, a dvije paralelne linije na udaljenosti izgledaju kao da se ukrštaju. Također, naše glave nam se uvijek čine da su u uspravnom položaju, bez obzira gdje da se nalazimo, bili na Sjevernom polu, Južnom polu ili na Ekvatoru. Ovi primjeri dokazuju da bez savjesti neko može da ima loša opažanja ako bude zavisio od svojih slabih čula. Bez razuma ne bismo imali znanje. Dakle, onaj ko se ograniči da prima znanje samo putem onoga što primjećuje kroz svoja čula, zaista će da pogriješi.

Da li je logično da se odbaci vjerovanje u Allaha samo zato što Allah ne može da bude opažen kroz naša čula?

Putem efekata i tragova oni vjeruju u činjenice koje ne vide, ali ipak traže opipljive dokaze za vjerovanje u postojanje

Allaha! Ovo je mnoge udaljilo od vjerovanja u Allaha i od razmišljanja o Njegovim znakovima.

Uzvišeni Allah je kazao: **"O Hamane"- reče faraon - 'sagradi mi jedan toranj ne bih li stigao do staza, staza nebeskih, ne bih li se popeo do Musaova Allaha, a ja smatram da je on, zaista, lažac.'I eto tako su se faraonu njegova ružna djela učinila lijepim i on je bio odvrćen od Pravog puta, a lukavstvo faraonovo se završilo na njegovu štetu.** (Kur'an 40: 36-37)

Ovaj poziv nije ograničen na posebno vremensko razdoblje ili doba, radije je prirodni poziv onima koji odbijaju da vjeruju i onima koji poriču istinu zbog neznanja, kao što Uzvišeni Allah kaže: **„A oni koji ne znaju, govore: 'Trebalo bi da Allah sa nama razgovara ili da nam kakvo čudo dođe!' Tako su, gotovo istim riječima, govorili i oni prije njih, srca su im slična! A mi dokaze objašnjavamo ljudima koji čvrsto vjeruju.“** (Kur'an 2:118)

Ili zbog ponosa (oholosti) kao što je Uzvišeni Allah kazao: **„Oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati (Oni koji ne vjeruju u Dan proživljenja i život nakon smrti) govore: 'Zašto nam se ne pošalju meleki ili zašto Gospodara svog ne vidimo?' Oni su zaista, u dušama svojim oholi, a u nepravdičnosti su sve granice prešli. Onoga dana kada ugledaju meleke grešnici se neće radovati i uzviknuće: 'Sačuvaj nas Bože!'“** (Kur'an 25:21-22)

Ili zbog nepravde kao što su Jevreji uradili, Uzvišeni Allah je kazao: **„I kada ste naglas kazali: 'O Musa, mi nećemo da ti vjerujemo dok Allaha ne vidimo!' Munja vas je udarila, vidjeli ste.“** (Kur'an 2:55)

Dokazi Božijeg postojanja

- **Rezultat jasne i čiste ljudske prirode.**

Doista čovjek ima urođenu čistu i zdravu prirodu i jasno razumijevanje tako da zna da ništa ne postoji samo od sebe i da se sve dešava s nekim razlogom. Na primjer, ako uđete u sobu i ugledate kuhinjski sto, vaš mozak će znati da se taj sto nije tek tako tu pojavio, već da ga je neko donio.

Beduini koji žive u pustinji ovo shvaćaju kroz čisto prirodno raspoređivanje. Ako bude upitan – Kako si spoznao svog Gospodara, odgovoriće direktno na osnovu svoje zdrave, urođene prirode koju mu je Allah podario: "izmet kamile ukazuje na prisustvo kamile, a otisci (tragovi nečijih stopala) ukazuju na to da je neko prolazio ovim putem. Tamna noć, svijetli dan, nebo sa svojim sazvježdima, Zemlja sa svojim putevima, mora sa svojim velikim talasima; zar ovo nisu sve indikacije postojanja Allaha, Blagog, Koji je dobro upoznat sa svim stvarima?"

- **Kazivanja iz Kur`ana Časnog**

Postoje mnogi ajeti koji podstiču ljude da razmisle o ovom Svemiru koji ih okružuje i da razmisle o stvorenjima unutar njega, a sve ovo ukazuje da nema prostora za sumnju u postojanje Stvoritelja, onoga koji je sve to uredio. Uzvišeni Allah je kazao:

„Posmatrajte ono što je na nebesima i na Zemlji! A ni od kakve koristi neće biti dokazi i opomene narodu koji neće da vjeruje.“ (Kur’an 10:101)

1. Savršenost Univerzuma na način na koji je stvoren i ljepote planeta koje vješto putuju u svojim jedinstvenim orbitama, kao i druga nebeska tijela; ako bi se desilo da su izvan svojih orbita čak i letimično, to bi dovelo do nesreće za koju samo Allah zna. Od početka njihovog nastanka oni nastavljaju da se kreću u skladu sa preciznim sistemom.

Uzvišeni Allah je kazao: **Nebesa je vidite ih, bez stubova stvorio, a po Zemlji planine nepomične razbacao da vas ne potresa.** (Kur'an 31:10)

Uzvišeni Allah je također kazao: „Pa, hvaljen neka je Allah kad god omrknete i kad god osvanete - Njemu neka je pohvala i na nebesima i na Zemlji - i predveče i u podne! - On iz neživog stvara živo i živo pretvara u neživo. On oživljava Zemlju nakon mrtvila njenog - isto tako ćete i vi da budete oživljeni. Jedan od dokaza Njegovih je to što vas od zemlje stvara i odjednom vas, ljudi, svuda ima razasutih; i jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju; i jedan od dokaza Njegovih je stvaranje nebesa i Zemlje i raznovrsnost jezika vaših i boja vaših; to su, zaista, pouke za one koji znaju; i jedan od dokaza Njegovih je san vaš noću i po danu, i nastojanje vaše da steknete nešto iz obilja Njegova; to su, zaista, pouke za ljude koji čuju; i jedan od dokaza Njegovih je to što vam pokazuje munju, da se pobojite i ponadate, i to što spušta sa neba kišu i oživljava njome zemlju poslije mrtvila njena; to su, zaista, pouke za ljude koji razumiju. I jedan od dokaza Njegovih je i to što nebo i Zemlja postoje voljom Njegovom. Zatim to što ćete, čim vas On samo jednom iz zemlje pozove, brzo da ustanete. Njemu pripada sve što je na nebesima i na Zemlji, sve je Njemu poslušno. On je Taj Koji iz ničega stvara i On će to ponovo da učini, to je Njemu lahko; On je uzvišen i na nebesima i na Zemlji; On je silan i mudar. (Kur'an 30: 17-27)

Uzvišeni Allah je također kazao: „A Sunce i Mjesec i zvijezde se pokoravaju Njegovoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova! (Kur'an 7: 54)

2. Čudesna stvaranja čovječanstva i ljepota oblika u kojem su stvorena i sposobnosti kojim ih je Allah obdario.

Uzvišeni Allah je kazao: **Na zemlji su dokazi za one koji čvrsto vjeruju. A i u vama samima, zar ne vidite?** (Kur'an 51: 20-21)

3. Korist životinja čovječanstvu. Na različite načine ljudi imaju koristi od njih: u obliku hrane, pića, odjeće, a služe i kao prijevozno sredstvo.

Uzvišeni Allah je kazao: **„Vi imate pouku i u stoci: 'Mi vam dajemo da iz utrobe njenih mlijeko čisto pijete, koje nastaje od grizina u buragu i od krvi - ukusno onima koji ga piju. A od plodova palmi i loze pripremate piće i hranu prijatnu. To je, doista, dokaz onima koji pameti imaju.' Gospodar tvoj je pčelu nadahnuo: 'Pravi sebi kuću u brdima i u dubovima i u onome što naprave ljudi, zatim, hrani se svakovrsnim plodovima, pa onda idu stazama Gospodara svoga, poslušno!' Iz utroba njihovih izlazi piće različitih boja koje je lijek ljudima. To je, uistinu, dokaz za ljude koji razmišljaju.** (Kur'an 16: 66-69)

4. Biljke, drveće i žitarice svojim različitim oblicima i bojama koriste čovječanstvu u obliku hrane, pića, skloništa i liječenja. Uzvišeni Allah je kazao:

On je Zemlju ravnom učinio i na njoj nepomične planine i rijeke stvorio i od svakog ploda po par, muško i žensko, dao; On dan zastire noću. To su doista dokazi ljudima koji razmišljaju. Na Zemlji ima predjela koji se jedni sa drugima graniče i bašti ima lozom zasađenih, i njiva, i palmi sa više izdanaka i samo s jednim; iako upijaju jednu istu vodu, plod nekih činimo ukusnijim od drugih. To su doista dokazi ljudima koji pameti imaju. (Kur'an 13:3-4)

5. Različita živa bića (stvorenja) koja se kreću po zemlji, različitih vrsta, oblika i karakteristika.

Uzvišeni Allah je kazao:

Nebesa je vidite ih, bez stubova stvorio, a po Zemlji planine nepomične razbacao da vas ne trese i po njoj je životinje svih vrsta razasuo. Mi s neba kišu spustamo i činimo da po njoj niču svakovrsne plemenite biljke. To je Božije djelo, a pokažite Mi šta su drugi, mimo Njega, stvorili? Ništa! Mnogobošci su u pravoj zabludi. (Kur'an 31:10-11)

6. Zadivljujući sistem reprodukcije među živim bićima koji obezbeđuje opstanak života i harmoniju ovog kosmosa.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah sve životinje stvara od vode, neke od njih na trbuhu puze, neke idu na dvije noge, a neke, opet, hode na četiri; Allah stvara što hoće, jer Allah sve može.** (Kur'an 24:45)

7. Zadivljujući način opskrbljivanja svih živih bića.

Uzvišeni Allah je kazao: **Na Zemlji nema nijednog živog bića, a da ga Allah ne hrani. On zna gdje će koje boraviti i gdje će sahranjeno biti. Sve to ima u jasnoj Knjizi.** (Kur'an 11:6)

Uzvišeni Allah je također kazao: **A koliko ima životinja koje ne sakupljaju hranu sebi, Allah ih hrani, a i vas! On sve čuje i sve zna.** (Kur'an 29: 60)

Uzvišeni Allah nas je obavijestio da su sva stvorenja zajedno sa svijetom stvorena u parovima, na primjer: nebo i zemlja, dan i noć, smrt i život, sreća i tuga, sunce i mjesec, pokretno i nepokretno, toplo i hladno, dobro i zlo, nevjerovanje i vjerovanje.

Ovi parovi su prisutni i u svijetu životinja i biljaka; uporedo sa stvarima o kojima imamo znanje i o onim stvarima o kojima ne znamo.

Uzvišeni Allah je kazao: **I od svega po par stvaramo da biste vi razmislili!** (Kur'an 51:49)

Razmišljanje o ovim stvorenjima bi povećalo našu spoznaju Stvoritelja Uzvišenog. Osim toga, razmišljanje i promatranje je osobina razumnih.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar ne znaš da Allah sa neba spušta vodu i da mi pomoću nje stvaramo plodove različitih vrsta; a postoje brda bijelih i crvenih staza, različitih boja i sasvim crnih. I ljudi i životinja i stoke ima, isto tako, različitih vrsta. A Allaha se boje od robova Njegovih - učeni. Allah je doista silan i On prašta.**(Kur'an 35: 27- 28)

Uzvišeni Allah nas je obavijestio o nekim od stvorenja na ovom svijetu, dok nas nije obavijestio o drugim. Uzvišeni Allah je kazao: **Neka je hvaljen Onaj koji u svemu stvara pol: u onome što iz zemlje niče, u njima samima i u onome što oni ne znaju!** (Kur'an 36: 36)

Nema sumnje u to da postoji sila koja je stvorila ovaj Univerzum i koja nad njim bdi i održava ga. U tom smislu postoje tri mogućnosti, četvrte nema.

1. Da je Univerzum sa svojom zadivljujućom organizacijom nastao sam od sebe.

To je apsurdno i pogrešno, jer svaki događaj mora imati svoj uzrok.

2. Da je ovaj Univerzum nastao od nečega; iz samog svemira ili ne (evolucijom).

Ovaj argument je nelogičan jer naš razum ne može da ga prihvati, zato što nešto ne može samo sebe da stvori.

3. **Da je ovaj svijet stvoren od strane vanjske Sile, izvan Svemira.** Allah je Stvoritelj, Gospodar svijetova, On je stvorio ovaj Univerzum. Tako vjeruju muslimani. Što se tiče ateista, oni se dvoume i sumnjaju.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar su oni bez Stvoritelja stvoreni ili su oni sami sebe stvorili?! Zar su oni nebesa i Zemlju stvorili?! Ne, nego oni neće da vjeruju. Zar je u njih blago Gospodara tvoga, ili, zar oni vladaju?!** (Kur'an 52: 35-37)

- **Zbog urođene ljudske prirode.**

Ljudi osjećaju i priznaju prisustvo Stvoritelja Koji je stvorio njih kao i svemir To je ono što naučnici nazivaju "vjerski instikt".

Uzvišeni Allah je kazao: **Ti uspravi lice svoje vjeri, kao pravi vjernik, vjeri, djelu Allahovu, prema kojoj je On ljude načinio². Ne treba se mijenjati Allahova vjera³, jer to je prava vjera ali većina ljudi to ne zna.** (Kur'an 30:30)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **“Svako se novorođenče rodi u islamu – kao što se mladunče rodi bez mane – a zatim ga roditelji učine kršćaninom, jevrejem ili vatropoklonikom.”** (Hadis prenosi Buhari)

Zatim je Ebu Hurejre citirao riječi Uzvišenog „... vjeri, prema kojoj je On (Allah) ljude načinio...“ (Ar-Rum: 30) (Mutefekun alejhi)

² Čista vjera - prirodna urođena sklonost čovjeka da obožava svog Stvoritelja prije nego što iskrivi svoju prirodu spoljnim uticajem. Stoga je islamski monoteizam opisan kao religija Fitre - urođene prirode čovječanstva.

³ To znači da ljudi ostanu vjerni svojoj pravoj vjeri sa kojom su rođeni unutar vjere islama.

Čak i ako je čovjekova prirodna narav iskrivljena, on je i dalje u potrebi za „silom“ u smislu rješavanja svojih potreba, u kojoj će potražiti utočište kada je u nevoljama i iskušenjima. Onaj ko negira postojanje u Allaha i ne vjeruje u Njega kada ga zadesi kakva bolest, nedaća, nešto što je njemu mrsko ili kada bude zatečen nečim što ne voli videćeš ga kako nesvjesno izgovara „O Bože“ podižući svoj pogled i ruke ka nebu, priznajući time postojanje „neprokosnovene sile“ koja ga može izbaviti iz onoga što ga je zadesilo.

Istinu je rekao Uzvišeni Allah kada kaže: **Kada čovjeka snađe nevolja, on Nam se moli: ili ležeći ili sjedeći ili stojeći. A čim mu nevolju otklonimo, on nastavlja, (sa nevjerovanjem) kao da Nam se nije ni obraćao molbom zbog nevolje koja ga je bila zadesila. Tako se nevernicima čini lijepim ono što rade. (Kur'an 10:12)**

- **Izazov Kur'ana:**

Kur'an izaziva sva stvorenja da stvore bilo šta što ima dušu, kako god oni to uradili kolektivno ili pojedinačno.

Uzvišeni Allah je kazao: „**O ljudi, evo jednog primjera, pa ga poslušajte: 'Oni kojima se vi, pored Allaha klanjate ne mogu nikako ni mušicu da stvore, makar se radi nje skupili. A ako bi im mušica nešto ugrabila, oni to ne bi mogli od nje da izbave; nejak je onaj koji se klanja i onaj kome se klanja⁴!' (Kur'an 20:73)**

To je zbog toga jer je duša stvorena od Allaha i niko ne zna njenu kakvoću sem Njega.

Uzvišeni Allah je kazao: „**Pitaju te (Muhamede) o duši. Reci: 'Šta je duša - samo Gospodar moj zna, a vama je dato samo malo znanja.'**“ (Kur'an 17: 85)

⁴ U poređivanju se ovdje odnosi na obožavaoca lažnog božanstva i to čemu se on moli.

Oni koji su stvoreni ne mogu da stvore nešto što bi imalo dušu.

U hadisu kudsî, Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je ispričao da je Uzvišeni Allah kazao: "**Ko je u većoj nepravdi nego onaj ko pokušava da stvori nešto poput onoga što sam Ja stvorio. Neka pokušaju da stvore mrava, neka pokušaju da stvore seme, neka pokušaju da stvore korijen ječma.**"⁵ (Mutefekun alejh)

- **Nesposobnost ljudi da urade ono što žele u ovom svemiru.**

Ovo je još jedan dokaz o prisutnosti Stvoritelja koji je stvorio stvorenja i koji i dalje raspolaže svojim stvorenjima.

Uzvišeni Allah je kazao: „**Zar nisi čuo za onoga koji se sa Ibrahimom o njegovu Gospodaru prepirao, onda kada mu je Allah carstvo dao? Kad Ibrahim reče: 'Gospodar moj je Onaj koji život i smrt daje' – on odgovori: 'Ja dajem život i smrt!' - Allah čini da Sunce izlazi sa istoka“ – reče Ibrahim' - pa učini ti da grane sa zapada!' I nevjernik se zbuni. - A Allah silnicima neće ukazati na Pravi put.** (Kur'an 2:258)

*Još jedan dokaz postojanja Njega Uzvišenog je i Njegov izazov ljudima da stvore nešto poput Plemenitog Kur'ana, koji je poslednja knjiga objavljena čovječanstvu. Ovaj izazov će da ostane neispunjen sve do Sudnjeg dana.

Uzvišeni Allah je kazao: „**Reci: Kad bi se svi ljudi i džini udružili da sačine jedan ovakav Kur'an oni takav kao što je on, ne bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali.**“ (Kur'an 17:88)

⁵ Da stvore iz ničega, bez kopiranja tj. kloniranja. (op.rev.)

Ko se dvoumi u vezi sa postojanjem Allaha ili u vezi sa priznavanjem poslanstva Muhameda, neka je na njega Božiji mir i spas, neka prihvati ovaj izazov i neka sačini nešto slično Kur'anu. Arapi koji su bili najveći elokventi u to doba, pokušali su svim snagama da sačine knjigu sličnu Kur'anu, ali nisu uspjeli u tome, iako je Kur'an objavljen na njihovom maternjem (arapskom) jeziku.

Kur'anski izazov za one koji su tvrdili da je Kur'an ljudski govor postepeno je olakšavan pa kaže Allah Uzvišeni: **Zar oni da govore: "On (Muhammed) ga izmišlja!" Reci: "Pa sačinite vi deset Kur'anu sličnih, izmišljenih sura i koga god hoćete od onih u koje pored Allaha verujete u pomoć pozovite, ako je istina što tvrdite. (Kur'an 11: 13)**

Uzvišeni Allah im je i dalje olakšao govoreći im: **A ako sumnjate u ono što objavljujemo robu Svome, načinite vi jednu suru sličnu objavljenim Njemu (Poslaniku Muhammedu), a pozovite i božanstva vaša, osim Allaha, ako istinu govorite. (Kur'an 2: 23)**

Kur'an je Božiji govor i ne može nikada da bude opovrgnut.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ovaj Kur'an nije izmišljen, od Allaha je. On potvrđuje istinitost prethodnih objava i objašnjava propise; unjega nema sumnje⁶ od Gospodara svjetova je! (Kur'an 10: 37)**

Da je napisan od strane ljudi sadržao bi mnoge protivrječnosti.

Uzvišeni Allah je kazao: **A zašto oni ne razmisle o Kur'anu? Da je on od nekog drugog, a ne od Allaha, sigurno bi u njemu našli mnoge protivrječnosti. (Kur'an 4:82)**

⁶ Ova fraza se odnosi na Kur'an.

Naše polazišno stanovište u govoru o početku stvaranja i njegovom kraju biće riječi Uzvišenog: **Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim, u Njega su ključevi nebesa i Zemlje!** (Kur'an 39: 62-63)

PRVA STVORENJA U MATERIJALNOM SVIJETU

S obzirom da je čovjekovo znanje i razumijevanje ograničeno na materijalni svijet u kojem živi i kojeg vidi, nema potrebe da se trudi da shvati nevidljivi svijet, osim u pitanjima koja bi dovela do toga da spozna veličinu svoga Tvorca i da učini da On bude zadovoljan sa njim i da dobije Džennet.

Zato je naš Gospodar Uzvišeni u intervalima slao poslanike i otkrivao im one stvari od nevidljivog svijeta u kojima je korist za stvorenja i njihovu spoznaju. Ako ljudski intelekt nije u stanju da shvati šta se dešava na mestu koje je odvojeno od njega zidom, onda zaista ne bi bio u stanju da shvati nevidljiv svijet.

Uzvišeni Allah je kazao: **Onaj koji je sedam nebesa jedna iznad drugih stvorio. Ti u onome što Milostivi stvara ne vidiš nikakva nesklada, pa ponovo pogledaj vidiš li ikakav nedostatak? Zatim ponovo više puta pogledaj, pogled će ti se vratiti klonuo i umoran.**(Kur'an 67: 3-4)

Stvaranje nebesa, Zemlje i svega između njih

Uzvišeni Allah je kazao: „**I On je Taj koji je nebesa i Zemlju mudro stvorio: čim On za nešto kaže: 'Budi!' - ono biva; riječ Njegova je istina; samo će On imati vlast na Dan kada se u rog puhe; On zna nevidljivi i vidljivi svijet i On je Mudri i Sveznajući.**“ (Kur'an 6: 73)

Evo nekih Božijih stvorenja na nebesima i Zemlji:

Uzvišeni Allah je kazao: **To što je nebeski svod osiguran Naše je djelo, a oni se ipak okreću od znamenja koja su na njemu. I noć i dan Njegovo su djelo i Sunce i Mjesec i svi oni nebeskim svodom plove.** (Kur'an 21: 32-33)

Uzvišeni Allah je kazao: **A šta je teže: vas ili nebo stvoriti? On ga je sazdao, svod njegov je visoko digao i usavršio, noći njegove mračnim, a dane svijetlim učinio. Posle toga je Zemlju poravnao, iz nje je vodu i pašnjake izveo i planine nepomičnim učinio - na uživanje vama i stoci vašoj.** (Kur'an 79: 27-33)

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi šaljemo vjetrove da oploduju⁷, a iz neba spuštamo kišu da imate šta da pijete - vi time ne možete da raspolažete.** (Kur'an 15: 22)

Postoje različite vrste vjetrova; neki su milost od Uzvišenog Allaha.

Uzvišeni Allah je kazao: **On je Taj koji šalje vjetrove kao radosnu vijest milosti Svoje; a kad oni pokrenu teške oblake, Mi ih prema mrtvom predjelu potjeramo, pa na njega kišu spustimo i učinimo da uz njenu pomoć rastu plodovi svakovrsni. Isto ćemo tako mrtve oživiti, opametite se!** (Kur'an 7: 57)

Neki vjetrovi su kazna od Uzvišenog Allaha.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ili zar ste sigurni da vas On po drugi put neće na more izvesti i da neće buru na vas poslati i potopi vas zbog toga što ste bili nezahvalni? Tada ne biste nikoga našli ko bi Nas zbog vas na odgovornost pozvao.** (Kur'an 17: 69)

⁷ Prenošenje polena.

I On, Uzvišeni je kazao: **A da onda naide vatrena oluja preko nje i ona izgori?** (Kur'an 2: 266)

I On, Uzvišeni je kazao: **I Mi im poslasmo protiv njih vetar leden, da bi smo im još na ovome svijetu dali da osjete sramnu patnju.** (Kur'an 41:16)

Uzvišeni Allah je stvorio sedam nebesa i sedam zemalja.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah je sedam nebesa i isto toliko zemalja stvorio; Njegovo naređenje na sve njih se odnosi, a nek znate da Allah može sve i da Allah znanjem Svojim sve obuhvaća!** (Kur'an 65:12)

Na početku stvaranja nebo i Zemlja su bili jedna cjelina, isprepletena jedna u drugu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar ne znaju nevjernici da su nebesa i Zemlja bili jedna cjelina, pa smo ih Mi raskomadali, i da Mi od vode sve živo stvaramo? I zar neće vjerovati?** (Kur'an 21:30)

Uzvišeni Allah nas je obavijestio kada je stvorio nebesa, Zemlju i sve što je između njih.

On, Uzvišeni je kazao: **Reci: „Zar zaista, poričete da vjerujete u Onoga koji je u dva vremenska razdoblja Zemlju stvorio - i još Mu druge ravnim smatrate? To je Gospodar svjetova!“ On je nepomična brda po njoj stvorio i blagoslovljenom je učinio i proizvode njene na njoj je odredio, sve to u četiri vremenska razdoblja - ovo je objašnjenje za one koji pitaju. Zatim se u nebeskim visinama uputio dok je nebo još maglina bilo, pa je njemu i Zemlji rekao: „Pojavite se milom ili silom!“ - Pojavljujemo se drage volje!“ - odgovorili su. Pa ih je u dva vremenska razdoblja kao sedam nebesa stvorio i odredio je šta će u**

svakom nebu da se nalazi. A nebo najbliže sjajnim zvijezdama smo ukrasili i nad njim Mi bdijemo. To je odredba Silnoga i Sveznajučega. (Kur'an 41: 9-12)

Stvaranje Meleka

Meleki su Božija stvorenja koja je On stvorio od svjetlosti.

Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **Meleki su stvoreni od svjetlosti, šejtan je stvoren od plamena vatre a Adem je stvoren od onog što vam je objašnjeno u Kur'anu (od zemlje). (Hadis bilježi Muslim)**

Uzvišeni Allah ih je stvorio da bi oni izvršavali određene zadatke.

Uzvišeni Allah je kazao u Kur'anu: **Svakom od nas (meleka) mjesto je određeno, mi smo u redove poredani i samo Njega hvalimo. (Kur'an, poglavlje 37:164-166)**

Uzvišeni Allah nas je obavestio o njihovim pojedinim imenima kao što su: Džibril, Mikail i Israfil.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ko je neprijatelj Allahu i melekima Njegovim i poslanicima Njegovim i Džibrilu i Mikailu - pa Allah je, doista, neprijatelj onima koji neće da vjeruju. (Kur'an 2: 98)**

Džibril je melek koji je silazio na zemlju sa ciljem dostavljanja objave poslanicima kako bi oni dostavili ljudima božije propise i zakone.

Uzvišeni Allah je kazao: **I Kur'an je sigurno objava Gospodara svjetova, donosi ga povjerljivi Džibril na srce tvoje (Muhammedu), da opominješ. (Kur'an 26: 192-194)**

Mikailu je dodijeljen zadatak da raspoređuje kišu i vegetaciju, a Israfilu je određen zadatak da puhne tri puta u rog. Kada prvi put bude puhnuo sve će se žestoko potresti.

Uzvišeni Allah je kazao: **A na Dan kad se u rog puhne pa se smrtno prestrave i oni na nebesima i oni na Zemlji, izuzev onih koje Allah poštedi, svi će Mu ponizno doći.** (Kur'an 27: 87)

Nakon prvog puta on će još dva puta da puhne u rog na Sudnjem danu; drugim puhanjem u rog označit će vrijeme kada će svi da umru, a trećim puhanjem u rog označit će vrijeme u kojem će svi ponovo da ožive.

Uzvišeni Allah je kazao: **I u rog će da se puhne, i umrijeće oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao; poslije će u rog po drugi put da se puhne i oni će odjednom da ustanu i da čekaju.** (Kur'an 39: 68)

Među melekima nalazi se i melek smrti i njegovi pomagači.

Uzvišeni Allah je kazao: **On vlada robovima Svojim i šalje vam čuvare, a kad nekome od vas smrt dođe, izaslanici Naši mu bez oklijevanja, dušu uzmu. Oni će poslije da budu vraćeni Allahu, svome istinskom Gospodaru. Samo će On postavljati pitanja i On će najbrže obračun svidjeti.** (Kur'an 6: 61-62)

Ima meleka koji su zaduženi da nose prijesto Uzvišenog Allaha i ima onih koji su najbliži Njemu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Isau neće biti zazorno da prizna da je Božiji rob, pa ni melekima, Njemu najbližim.** (Kur'an 4: 172)

Neki meleki su zaduženi da obavljaju određene funkcije u džennetu, a neki meleki su zaduženi za određene funkcije u džehennemu.

Uzvišeni Allah je kazao: **O vi koji vjerujete, sebe i porodice svoje čuvajte od vatre čije će gorivo ljudi i kamenje biti i o kojoj će se meleki strogi i snažni brinuti, koji se onome što im Allah zapovijedi neće opirati i koji će ono što im se naredi izvršiti.** (Kur'an 66: 6)

Postoje meleki koji imaju zadatak da štite ljude.

Uzvišeni Allah je kazao: **Uz svakog od vas su meleki, ispred njega i iza njega. Po Božijem naređenju nad njim bdiju.**(Kur'an 13:11)

Neki od meleka su zaduženi da zapisuju čovjekova djela.

Uzvišeni Allah je kazao: **A nad vama bdiju čuvari. Kod Nas cijenjeni pisari koji znaju ono što radite.** (Kur'an 83:10-12)

Allah je stvorio meleke da Ga obožavaju.

Uzvišeni Allah je kazao: **Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! A oni koji su kod Njega ne zaziru da mu se klanjaju i ne zamaraju se. Hvale Ga i noću i danju, ne malaksavaju.** (Kur'an 21: 19-20)

Niko ne zna tačan broj meleka osim Allaha.

Uzvišeni Allah je kazao: **A vojske Gospodara tvoga samo On zna.** (Kur'an 74: 31)

Ko želi da sazna više o ovoj temi može da pročita knjige (koje se temelje na Kur'anu i autentičnom sunnetu), koje govore o melekima i njihovoj dužnosti.

Stvaranje džinna

Džini su nevidljiva Božija stvorenja koja je Allah stvorio da Ga obožavaju.

Uzvišeni Allah je rekao: **Džinne i ljude Sam stvorio samo zato da Mi se klanjaju. Ja ne tražim od njih opskrbu niti želim da Me hrane, opskrbu daje jedino Allah, Moćni i Jaki.** (Kur'an 51: 56-58)

Njima su propisani isti vjerski propisi koji su propisani i ljudima.

Uzvišeni Allah je kazao: „**Kada ti (Muhamede) poslasmo nekoliko džinna da Kur'an slušaju, kada dođeš da ga čuju, oni rekoše: 'Pst!' A kada se završi, vratiše se narodu svome da opominju. "O narode naš" – govorili su – "mi smo slušali Knjigu koja se poslije Musaa objavljuje, koja potvrđuje da su istinite i one prije nje, i koja ka istini i na Pravi put upućuje.** (Kur'an 46: 29-30)

Alah je stvorio džinne od vatre.

Uzvišeni Allah je rekao: **On je čovjeka od sasušene ilovače, kao što je grnčarija stvorio, a džinna od plamene vatre.**(Kur'an 55:14-15)

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo stvorili Adema od ilovače, od blata ustajalog, a još prije smo stvorili džinne od vatre užarene.** (Kur'an 15: 26-27)

Stvaranje Adema, neka je na njega Božiji mir i spas

Adem je otac čovječanstvu.

Uzvišeni Allah je rekao: **A kada Gospodar tvoj reče melekima:“Ja ću na Zemlji namjesnika postaviti!“ - oni rekoše: „Zar će Ti namjesnik biti onaj koji će na njoj nered činiti i krv proljevati? A mi Tebe veličamo i hvalimo kako**

Tebi dolikuje, poštujemo.“ On reče: „Ja znam ono što vi ne znate.“ I pouči On (Allah) Adema nazivima svih stvari, a onda ih predoči melekima i reče: „Kažite Mi nazive njihove, ako istinu govorite!“ „Hvaljen neka si“ - rekoše oni – „mi znamo samo ono čemu si nas Ti podučio; Ti si Sveznajući i Mudri.“ A kada rekosmo melekima: „Poklonite se Ademu!“ - oni se pokloniše ali Iblis ne htjede, on se uzoholi i posta nevjernik. I Mi rekosmo. „O Ademe, živite, ti i žena tvoja, u Džennetu i jedite u njemu koliko god želite i odakle god hoćete, ali se ovom drvetu ne približujte pa da sami sebi nepravdu nanesete!“ I šejtan ih navede da zbog drveta posrnu i izvede ih iz onoga u čemu su bili. „Sidište“ - rekosmo Mi - jedni drugima ćete neprijatelji biti, i na Zemlji ćete boraviti i do roka određenog ćete živjeti!“ I Adem primi neke riječi od Gospodara svoga pa mu On oprost; On doista prima pokajanje, On je Milostiv. Mi rekosmo: „Silazite iz njega svi! Od Mene će vam uputstvo dolaziti, a oni koji uputstvo Moje budu slijedili - ničega se neće bojati i ni za čim neće tugovati. A oni koji ne budu vjerovali i koji knjige Naše budu poricali – bit će stanovnici Džehennema; u njemu će vječno ostati.“ (Kur’an 2: 30-39)

Ljudi su nastali od potomaka Adema.

Uzvišeni Allah je kazao: **O ljudi, bojite se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara.** (Kur’an 4: 1)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je rekao u vezi sa ovim: „**O ljudi, vaš Gospodar je jedan, uistinu vaš otac je jedan. Svi ste vi stvoreni od Adema, a Adem je stvoren od prašine. Nema prednost Arap nad nearapom, crna osoba nad bijelom, niti bijela osoba nad crnom, prednost može biti samo u bogobožnosti.**“ (Hadis bilježe Ahmed u Musnedu, Bejheki u “Šu’abu” i Ebu Nu’ajm u

“Hiljetu”, a šejh Albani i Šuajb Arnaut ga ocjenjuju vjerodostojnim.)

Kako je Adem, neka je na njega Božiji mir i spas, stvoren

Uzvišeni Allah je pojasnio da je Adem stvoren od zemlje; kao što smo prikazali na različite načine.

U narednom ajetu, Uzvišeni Allah je kazao da je Adem stvoren od prašine: **Slučaj Isaa je kod Allaha isti kao i slučaj Ademov: od zemlje ga je stvorio a zatim je rekao: „Budi!“ - i on bi.** (Kur'an 3: 59)

U ovom ajetu Uzvišeni Allah je kazao da ga je stvorio od ilovače - gline.

On vas od zemlje stvara i čas smrti određuje i samo On zna kada će Smak svijeta biti, a vi opet sumnjate. (Kur'an 6: 2)

U ovom ajetu je Uzvišeni Allah rekao da je Adem stvoren od ljepljive gline, ilovače: **Upitaj ih da li je teže njih stvoriti ili sve ostalo što smo stvorili? (Kao što su nebesa, Zemlja, planine itd) - Njih stvaramo od ljepljive ilovače.** (Kur'an 37: 11)

Uzvišeni Allah je kazao da je stvorio čovjeka od ilovače kao što je grnčarija.

On je čovjeka od sasušene ilovače, kao što je grnčarija, stvorio. (Kur'an 55:14)

On, Uzvišeni je kazao, On ga je stvorio od ilovače i ustajalog blata: **Mi smo stvorili Adema od ilovače, od blata ustajalog.** (Kur'an 15: 26)

U svakom slučaju Adem je stvoren od jedne materije. Uzvišeni Allah je stvorio Adema od ilovače i on je prošao kroz

različite faze. Ostao je tako sve dok je to Allah htio; nakon toga mu je Allah udahnuo dušu.

Uzvišeni Allah je kazao: **I kad Gospodar tvoj reče melekima: „Ja ću da stvorim čovjeka od ilovače, od blata ustajalog i kad mu dam lik i u njega udahnem dušu vi mu se poklonite!“ Svi meleki su se, zajedno poklonili, osim Iblisa; on nije htio s njima da se pokloni.** (Kur'an 15: 28-31)

Čovječanstvo se nakon toga rađalo iz slabe vode kao supstance (sperme).

Uzvišeni Allah je kazao: **Koji sve savršeno stvara, Koji je prvog čovjeka stvorio od ilovače, a potomstvo njegovo stvara od kapi hude tekućine, zatim mu savršeno udove uobličiti i život mu udahne - i On vam i sluh i vid i pamet daje, a kako vi malo zahvaljujete.** (Kur'an 32: 7-9)

Kako je prvi čovjek stvoren od prašine, tako će u nju da se vrati, a iz nje će ponovo da bude oživljen na Sudnjem danu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Od zemlje vas stvaramo i u nju vas vraćamo i iz nje ćemo vas po drugi put izvesti.** (Kur'an 20: 55)

Adem, neka je na njega Božiji mir i spas i njegove osobine

Božiji Poslanik nas je obavijestio o njegovim osobinama. On, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Allah je stvorio Adema šezdeset aršina dugačkog i kazao mu je: 'Idi i pozdravi one meleke i poslušaj kako će oni tebi da uzvrate na pozdrav; a to će biti tvoj pozdrav i pozdrav tvog potomstva.'** (On je otišao i kazao im je:) **'Es-selamu alejkum (Božiji mir sa vama); oni odgovoriše: 'Ve alejkumus-selam ve rahmetullah.'** Oni su dodali: **'ve**

rahmetullah.' Svako ko uđe u Džennet bit će istih Ademovih atributa; a stvorenja se do današnjih dana kontinuirano smanjuju.'⁸

Zašto se Ademova djeca razlikuju?

Božiji Poslanik je razjasnio zašto se Ademova djeca razlikuju među sobom u boji kože, karakteru ili po prirodi. On, neka je na njega Božiji mir i spas je kazao: **“Alah je stvorio Adema od šake zemlje koju je pokupio sa cijele Zemlje, pa su se sinovi Ademovi pojavili shodno zemlji: Neki među njima su crveni, neki crni, neki bijeli, neki žuti a neki između toga, neki su blagi a neki prgave naravi, a i loši i dobri i između toga.”**⁹

Stvaranje Hava, majke čovječanstva

Nakon što je Allah stvorio Adema, neka je na njega Božiji mir i spas, stvorena je njegova žena iz njegovog lijevog rebra da bi se uz nju smirio i da bi se iz njih dvoje izrodilo čovječanstvo.

Uzvišeni Allah je kazao: **O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas o jednog čovjeka stvara (Adem), a od njega je i drugu njegovu stvorio, (Hava) i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte sa imenom čijim jedni druge molite i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi. (Kur'an 4:1)**

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Ko vjeruje u Allaha i u Sudnji dan neka ne uznemirava svoga**

⁸ Sahihul-Buhari 3. dio, str. 1210, br. hadisa 3148.

⁹ Sahihu Ibn Hiban 14. dio, str. 29, br. hadisa 6160.

komšiju. Ponašajte se lijepo prema vašim ženama, jer zaista su one stvorene iz vaših rebara. Najviše savijen dio rebra je njegov gornji dio. Ako pokušate da ga ispravite, slomit će se, ako ga ostavite, ostatak će savijen, zato se ponašajte lijepo prema njima."¹⁰

Dom Adema i Hava

Adem i Hava su živjeli u Džennetu pre nego što su bili protjerani iz njega, zbog grijeha kojeg su počinili.

Uzvišeni Allah je kazao: **A kad smo melekima rekli: „Sedždu učinite Ademu!“ – svi su sedždu učinili, samo Iblis nije htio. „O Ademe“ rekli smo – „ovaj je doista neprijatelj tebi i tvojoj ženi, zato nikako ne dozvoli da on bude uzrok vašem izlasku iz Dženneta, pa da se onda mučiš. U njemu nećeš ni da ogladniš, ni da budeš go, u njemu nećeš ni da ožedniš, niti ćeš žegu da osjetiš.“** Ali šejtan počeo da mu baje i da mu govori: „O Ademe, hoćeš li da ti pokažem drvo besmrtnosti i carstvo koje neće da nestane?“ I njih dvoje pojedoh sa njega i ukazaše im se stidna mjesta njihova pa počeh po njima lišće Džennetsko da stavljaju - tako Adem nije Gospodara svoga poslušao i sa pravog puta je skrenuo. Poslije ga je Gospodar njegov izabranikom učinio, pa mu je oprostio i na Pravi put ga uputio. „Izlazite iz njega svi“ - reče On - „jedni drugima ćete biti neprijatelji!“ Od Mene će uputa da vam dolazi i onaj ko bude slijedio uputu Moju neće da zaluta i neće da bude nesrećan. A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom da živi i na Sudnjem danu ćemo slijepim da ga oživimo. (Kur'an, 20: 116-124)

¹⁰ Sahihul-Buhari, 5. dio, str. 1987, br. hadisa 4890.

Početak slanja poslanika ljudima

Deset generacija nakon Adema, neka je na njega Božiji mir i spas, ljudi su se podijelili oko istine, pa je Allah poslao poslanika.

Ibn'Abbass kaže, „**Poslanik je rekao: Deset generacija između Nuha i Adema ljudi su se pridržavali ispravne vjere. Nakon toga ljudi su se podijelili pa im je Allah poslao Poslanika, kao prenosioca lijepih vijesti (Džennet) i kao upozorenje za kaznu (Džehennem).**“¹¹

Prvi poslanik poslat čovječanstvu bio je Nuh, neka je na njega Božiji mir i spas.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi objavljujemo tebi (O Muhammede) kao što smo objavljivali Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega.** (Kur'an 4:163)

Allah nas je obavijestio u Kur'anu o imenima samo pojedinih izaslanika i poslanika.

Uzvišeni Allah je kazao: **To su dokazi Naši koje dadamo Ibrahimu za narod njegov. Mi više stepene dajemo onima kojima Mi hoćemo. Gospodar tvoj je, uistinu, Mudri i Sveznajući. I Mi mu poklonismo i Ishaka i Jakuba; i svakog uputismo - a Nuha smo još prije uputili - i od potomaka njegovih Davuda, i Sulejmana i Ejjuba, i Jusufa, i Musaa i Haruna - eto, tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine - i Zekarija i Jahju, i Isaa i Iljasa - svi su oni bili dobri - i Ismaila i El'esea i Junusa i Luta - i svima smo prednost nad svijetom ostalim dali. I neke pretke njihove i potomke njihove i braću njihovu - njih smo odabrali i na Pravi put smo im ukazali.** (Kur'an 6:83-87)

¹¹ Mustedrek ala sahihajn, 2. dio, str. 596, br. hadisa 4009.

Također Uzvišeni je rekao:

Recite: "Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i unucima, i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova; mi ne pravimo nikakve razlike među njima, i mi se samo Njemu pokoravamo." (Kur'an 2:136)

Uzvišeni Allah je kazao: **I Ismailu i Idrisu i Zulkiflu, a svi su oni bili strpljivi. (Kur'an 21:85)**

Postojali su i drugi poslanici o kojima nas Allah nije obavijestio.

Uzvišeni Allah je kazao: **I o poslanicima o kojima smo ti prije kazivali i o poslanicima o kojima ti nismo kazivali i Allah je sigurno razgovarao sa Musaom. (Kur'an 4:164)**

Uzvišeni Allah je slao vjerovjesnike i poslanike s vremena na vrijeme da upućuju ljude u Božiju vjeru i da Ga obožavaju. Svi poslanici i vjerovjesnici su prenosili istu poruku: da treba samo jedan Allah da se obožava, a da ne treba da se obožava nešto ili neko pored Njega, svako drugačije vjerovanje bi ljude udaljavalo od Allaha.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo svakom narodu poslanike poslali: „Allahu se klanjajte, a idola se klonite!“ I bilo je među njima onih kojima je Allah na Pravi put ukazao, a i onih koji su zaslužili da ostanu u zabludi; zato putujte po svijetu da vidite kako su završili oni koji su poslanike u laž utjerivali. (Kur'an 16:36)**

Svaka nacija je bila zadužena sa različitim zakonima i propisima. Neke nacije su bile zadužene sa propisima sa kojim druge nisu bile. Mudrost u tome jeste kako bi se ispitala poslušnost tih naroda.

Uzvišeni Allah je kazao: **Svima vama smo zakon i pravac propisali. A da je Allah htio On bi vas sljedbenicima jedne vjere učinio, ali On hoće da vas iskuša u onome što vam propisuje, zato se takmičite ko će više dobra da učini.** (Kur'an 5:48)

Posljednja poruka, bila je poruka Poslanika Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas, koji je poslat cijelom čovječanstvu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Božiji poslanik i posljednji vjerovjesnik.** (Kur'an 33: 40)

Jedna od poruka Božijeg Poslanika je bila ta da je pozivao ljude da vjeruju da postoji samo jedan Allah vrijedan obožavanja, koji upravlja svime i kod koga svi treba da traže utočište. Ovo bi ih dovelo do duhovne sreće i imali bi spokoj u srcu i u mislima.

Uzvišeni Allah je kazao: **A tebe smo (O Muhammede) samo kao milost svjetovima poslali.** (Kur'an 21:107)

Dokaz da oni koji vjeruju u Allaha i u Njegovu objavu dostižu istinsku sreću je činjenica, jer žive suprotno od onih koji negiraju postojanje Allaha i Božijeg zakona, pa ih to čini da budu zbunjeni, nervozni i da nemaju duhovni spokoj. Oni žive i traže smiraj u drogama i lijekovima za smirenje kako bi popunili prazninu duhovnosti. Čak, neke to dovodi i do samoubistva.

Ove stvari nikog neće da dovedu do sreće, čak i ako neko osjeti sreću, to je sreća kratkotrajnog daha; to je kao kada neko pije slanu vodu da utoli žeđ... on tako svoju žeđ ne smanjuje nego je povećava.

Vjerovanje u Allaha, neka je On daleko od svakog nesavršenstva koja mu neuki pripisuju, i pokoravanje Njemu

svakom bi obrisalo sve tragove tuge i postigli bi, zaista, istinsku sreću i zadovoljstvo u životu.

KO JE ČOVJEK?

Čovjek je stvorenje koje je Allah oblikovao u najboljem skladu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi čovjeka stvaramo u skladu najljepšem.** (Kur'an 95:4)

Allah je oblikovao čovjeka i dao mu skladne proporcije.

Uzvišeni Allah je kazao: **O čovječe, zašto da te obmanjuje to što je Gospodar tvoj plemenit, koji te je stvorio pa učinio da si skladan i da si uspravan.** (Kur'an 82:6-8)

On je oblikovao čovjeka u najboljem odgovarajućem obliku.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah vam je učinio Zemlju prebivalištem, a nebo zdanjem i On vam lik daje i likove vaše čini lijepim i jelima vas opskrbljuje ukusnim. To je Allah, Gospodar vaš i neka je Uzvišen Allah, Gospodar svjetova!** (Kur'an 40:64)

Allah je čovjeku dao prednost nad svim ostalim stvorenjima.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo sinove Ademove, doista, odlikovali; dali smo im da kopnom i morem putuju i opskrbili smo ih ukusnim jelima i dali smo im velike prednosti nad mnogima koje smo stvorili.** (Kur'an 17:70)

Allah je podario na raspolaganje ljudima sve što je u Svemiru.

Uzvišeni Allah je kazao: **I daje vam da se koristite onim što je na nebesima i onim što je na Zemlji, sve je od Njega. To su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.** (Kur'an 45:13)

Ljudi su posebna stvorenja. Oni nisu evoluirali iz drugih bića.

Uzvišeni Allah je kazao: **Koji sve savršeno stvara, koji je prvog čovjeka stvorio od ilovače.** (Kur'an 32:7)

Koja je razlika između kur'anskog teksta koji odlikuje čovjeka i uzdiže njegov status i teorije koja izjednačava čovjeka sa životinjama?

Kur'an ne opisuje čovjeka kao životinju, osim kada ne vjeruje, ide stazama strasti i želja bez ograničavanja i kada ne koristi svoj intelekt, sluh i vid da bi razmislio o najvišim veličanstvenim stvaranjima nebesa i Zemlje.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo za Džehennem mnoge džinne i ljude stvorili; oni srca imaju, a njima ne shvaćaju, oni oči imaju, a njima ne vide, oni uši imaju, a njima ne čuju; oni su kao stoka čak i gori - oni su zaista nemarni.** (Kur'an 7:179)

Ovo je zbog činjenice da ako neko pravilno koristi ta čula "u razmišljanju" to bi ga dovelo do toga da spozna i povjeruje u Allaha, nakon Njegove Uzvišene milosti.

Učenjak Ibnul-Kajjim je kazao: „Znaj da je Allah Uzvišeni odlikovao čovjeka nad svim stvorenjima i počastio ga tako što ga je stvorio da obožava Allaha. On je stvorio sve stvari u svemiru na raspolaganju čovjeku. On im je podario znanje i izabrao ih po volji Svojoj. Podario im je stvari koje nisu date nikome. On je podredio za njih sve što je na nebesima i na Zemlji i ono što je između, čak i meleke koja su najbliža Njegova stvaranja. On koristi meleke da zaštite čovjeka, dok je čovjek budan ili dok spava, i dok čovjek putuje i dok je u svome mjestu. On im je otkrio Svoju Knjigu i poslao im je Poslanike, pričao je sa njima i tako im se obraćao. Neke ljude je izabrao iz volje Svoje, razgovarao je sa drugima, a drugi su bili veoma pobožni. On im je otkrio svoje tajne i napravio im je prebivališta iz Svoje mudrosti i ljubavi. Stvorio je Džehennem i Džehennem; Njegova stvaranja i zapovijesti, nagrade i kazne su prilagođene ljudima. Čovjek je zadužen da ispunjava

naredbe i da se uzdržava od zabrana i po toj osnovi će da bude nagrađen ili kažnjen."

Različite faze stvaranja čovjeka

Na početku, čovjek je bio bezvrijedan da bi se uopšte i spomenuo.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar je to davno bilo kad čovjek nije bio spomena vrijedan?** (Kur'an 76:1)

Zatim imamo početke njegovog oblikovanja od tekućine koju ljudi smatraju nečistom (spermom). Rekao je Uzvišeni Allah:

Zar vas od neznatne tekućine ne stvaramo, koju na pouzdano mjesto stavljamo do roka određenoga?! Takva je Naša moć; a kako smo Mi samo moćni! (Kur'an 77:20-23)

Al-Gazali je rekao: „*Neka čovjek razmisli o Božijim blagodatima. Allah ih je pokrenuo iz stanja poniznosti, bezvrijednosti, do nivoa plemenitosti i ugleda. Čovjek je došao do postojanja, a nije bio ništa; počeo je da živi nakon što je umro i počeo je da govori nakon što je bio nijem. Progledao je nakon što je bio slijep i postao je jak nakon što je bio nemoćan, stekao je znanje nakon što je bio u neznanju, upućen je bio nakon zablude; postao je bogat poslije siromaštva. Prije toga, bio je ništa, a šta je najgore nego biti ništa?! Nakon toga je postao neko zahvaljujući Božijoj naredbi.*“¹²

Od čega je čovjek stvoren?

¹² Gazali: "Ihjau ulumiddin", 3. dio, 349.str.

Uzvišeni Allah je pojasnio da se čovjek stvara spajanjem muških i ženskih polnih ćelija.

Uzvišeni Allah je kazao: **Nek čovjek pogleda od čega je stvoren! Stvoren je od tekućine koja se izbacila, koja između kičme i grudi izlazi.** (Kur'an 86:5-7)

Uzvišeni Allah je objasnio da će ljudi da se rađaju kroz ovaj proces. Uzvišeni Allah je kazao: **On od vode stvara ljude i čini da su rod po krvi i po tazbini. Gospodar tvoj je Moćan za sve.** (Kur'an 25:54)

On, Uzvišeni je pojasnio da je fetus zadržan na sigurnom mestu, daleko od spoljnih faktora, dok Allah ne pošalje naredbu kad da izađe napolje.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar vas od neznatne tekućine ne stvaramo, (sjeme) koju na pouzdano mjesto stavljamo (utroba) do roka određenoga?! Takva je Naša moć; a kako smo Mi samo moćni.** (Kur'an 77:20-23)

Uzvišeni Allah je pojasnio da fetus prolazi kroz tri faze tame. Prolazi kroz posebne faze sve dok ne dostigne, Božijom sposobnošću, krajnju fazu, a onda dolazi na ovaj svijet.

Uzvišeni Allah je kazao: **On vas stvara u utrobama matera vaših, dajući vam likove, jedan za drugim u tri tmine. To vam je eto Allah, Gospodar vaš, Njegova je vlast, nema božanstva koje zaslužuje da se obožava osim Njega, pa kuda se onda odmećete?** (Kur'an, 39:6)

Etape kroz koje čovjek prolazi

Prva faza: Kap mješovite tečnosti koja je nastala rezultatom miješanja muške i ženske tečnosti.

Uzvišeni Allah je kazao: **I da On par muško i žensko stvara, od kapi sjemena kad se izbaci.** (Kur'an 53: 45-46)

Sa Božijom voljom se dešava miješanje sperme sa ženskom tečnošću koja prodire u jajnike. To je proces oplodnje ženskog jajnika spermatozoidom. Ako spermatozoid ne dopiše do jajnika onda on uginu, a kada dođe do miješanja (spajanja) spermatozoida i jajnika onda dolazi do oplodnje i formiranja „smese“ što predstavlja početak stvaranja čovjeka. Uzvišeni Allah je kazao: **Mi čovjeka od smjese sjemena stvaramo da bi smo ga na kušnju stavili i činimo da on čuje i da vidi.** (Kur'an 76: 2)

U ovoj fazi počinje da dobija ljudska svojstva.

Uzvišeni Allah je kazao: **Proklet neka je čovjek! Koliko je on samo nezahvalan! Od čega ga On stvara? Od kapi sjemena ga stvori i postavi ga u odgovarajućoj mjeri.** (Kur'an 80:17-19)

Pol fetusa je također određen u ovoj fazi.

Uzvišeni Allah je kazao: **Božija je vlast na nebesima i na Zemlji. On stvara šta hoće! On poklanja žensku djecu kome hoće, a kome hoće mušku, ili im daje i mušku i žensku, a koga hoće učini bez poroda; On uistinu sve zna i sve može.** (Kur'an 42: 49-50)

Uzvišeni Allah je, također, kazao: **On vas oblikuje u matericama kako On hoće; nema božanstva koje zaslužuje da se istinski obožava osim Njega, silnog i mudrog!** (Kur'an 3: 6)

Ako mješovita tečnost ne ostane vezana za matericu onda bi se, Božijom voljom, uklonila iz utrobe. Uzvišeni Allah je kazao: **Allah zna šta svaka žena nosi i koliko se materice stežu, a koliko se šire; kod Njega sve ima mjeru.** (Kur'an 13:8)

Božijom voljom bi se smesa zakačila za matericu i ušla bi u „alak“ - “zakvačak“ fazu. To bi se usadilo na zid materice i počeo bi sam da se hrani.

Uzvišeni Allah je kazao: **A u materice smještamo šta hoćemo, do roka određenog, zatim činimo da se kao dojenčad rađate i da poslije do muževnog doba uzrastate.** (Kur'an 22:5)

Druga „Ugrušak“ faza. Naziva se „ugrušak“ (izlučina - nalik ugrušku zgrušane krvi) zbog činjenice da se kači samo na zid materice i hrani se krvlju majke.

Uzvišeni Allah je kazao: **Čitaj, u ime Gospodara tvoga koji stvara, stvara čovjeka od ugruška!** (Kur'an 96:1-2)

Uzvišeni Allah je, također, kazao: **Zar čovjek misli da će sam sebi prepušten biti, da neće odgovarati? Zar nije bio kap sjemena koja se ubaci, zatim ugrušak kome On onda pol (muški ili ženski) odredi i skladan mu lik, zatim učini, i od njega onda dvije vrste, muškarca i ženu, stvori.** (Kur'an 75:36-39)

Treća „Mudgah“ faza: Naziva se „mudgah“ (gruda mesa) zbog činjenice da u ovoj fazi izgleda kao izvakani komad mesa. Uzvišeni Allah je kazao: **Zatim od ugruškaka grudu mesa stvorimo, pa od gruda mesa kosti napravimo.** (Kur'an 23:14)

U ovoj fazi, fetus počinje da dobije ljudski oblik sve dok ne dobije konačan oblik.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allahu ništa nije tajna ni na Zemlji ni na nebu! On vas oblikuje u matericama kako On hoće; nema božanstva koje zaslužuje da se istinski obožava osim Njega, silnog i mudrog** (Kur'an 3: 5-6)

U ovoj fazi duša se udahne unutar fetusa.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zatim mu savršeno udove uobličići život mu udahne. On vam i sluh i vid i pamet daje, a kako vi malo zahvaljujete.** (Kur'an 32: 9)

Postoje posebni vremenski periodi za svaku fazu, kao što je spomenuto u kazivanju od Ibn Mesuda, Allah bio zadovoljan njime, koji je kazao:

"Pričao nam je Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, a on je onaj koji istinu govori i kome istina dolazi: 'Zaista stvaranje svakog od vas biva u utrobi njegove majke četrdeset dana, zatim isto toliko bude aleka (ugrušak – zakvačka), zatim isto toliko bude mudga (komad mesa), zatim Allah pošalje meleka kome se naredi da zapiše četiri odredbe: njegovo djelo, opskrbu, period života i da li će biti sretan ili nesretan. (Hadis bilježe Buhari i Muslim)

Šta je duša?

Dušu ne možemo ni da vidimo, a ni da razumijemo, ali vjerujemo u njeno postojanje jer vidimo i osjećamo njene tragove. Duša je jedan od najvećih dokaza postojanja Uzvišenog Allaha. Također služi za pobijanje stavova materijalistima koji žele opipljive dokaze koje bi mogli da osjete svojim čulima, jer oni vjeruju u postojanje duše kroz činjenice. Duša je jedna od Božijih tajni. Niko ne zna pravu stvarnost osim Allaha, a svaki pokušaj čovjeka da je istraži je uzaludan.

Uzvišeni Allah je kazao: **Pitaju te (Muhammede) o duši. Reci: „Šta je duša - samo Gospodar moj zna, a vama je dato malo znanja.“** (Kur'an 17: 85)

Ar-Raghib al-Asfahani¹³ je kazao: „*Duša je nešto sa čime tijelo dolazi u život, pomijera se, osjeća, saznaje, izgrađuje stavove, poprima odlike i postaje funkcionalno. Također, razlikuje dobro od zla i u stanju je da voli. Kada osoba izgubi dušu, neće moći da posjeduje bilo koju od ovih osobina i tada će postati lešina. Da li je to dio koji je povezan sa duhovnim karakteristikama, kao što su i fizičke karakteristike vezane za tijelo?*“

U ovoj fazi (mudgah) su formirane kosti, a zatim su odjevene mesom.

Uzvišeni Allah je kazao: **Pa od gruda mesa kosti napravimo a onda kosti mesom zaodjenemo.** (Kur'an 23:14)

Uzvišeni Allah je kazao u priči o Uzejru: **A pogledaj i kosti vidi kako ih sastavljamo, a onda ih mesom oblažemo. I kad njemu bi jasno, on povika: "Ja znam da Allah sve može!"** (Kur'an 2:259)

Fetus nastavlja da se razvija sve dok mu Allah Uzvišeni ne odredi propisano vrijeme dolaska i pojavljivanja na ovom svijetu.

Uzvišeni Allah je kazao: **A ni plodovi ne izlaze iz cvetnih čaški svojih i nijedna žena ne zanese i ne rodi, a da On to ne zna.** (Kur'an 41:47)

Naš Uzvišeni Gospodar je pojasnio faze čovjekovog stvaranja od početka do kraja u jednom ajetu koji jasno otkriva i pojašnjava nadnaravnost Kur'ana koji je objavljen Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas, prije više od 1400 godina i koji jasno dokazuje istinitost njegovog, neka je na njega Božiji mir i spas, poslanstva i misije. Allah Uzvišeni kaže: **On (Muhammed) ne govori po hiru svome, to je samo objava koja mu se obznanjuje.** (Kur'an 53: 3-4)

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi čovjeka od biti zemlje stvaramo, zatim ga kao kap sjemena na sigurno mjesto stavljamo, pa onda kap sjemena ugruškom učinimo, zatim od ugruška grudu mesa stvorimo, pa od grude mesa kosti napravimo, a onda kosti mesom zaodjenemo, i poslije ga, kao drugo stvorenje oživimo - pa neka je uzvišen Allah, najljepši Stvoritelj! Vi ćete poslije toga da umrete, zatim ćete na onom svijetu da budete oživljeni.** (Kur'an 23:12-16)

U sljedećem ajetu, Uzvišeni Allah je rekao: **O ljudi, kako možete da sumnjate u oživljenje, pa Mi vas stvaramo od zemlje, zatim od kapi sjemena, potom od ugruška, zatim od grude mesa vidljivih i nevidljivih udova, da vam pokažemo moć Našu! A u materice smještamo šta hoćemo, do roka određenog, zatim činimo da se kao dojenčad rađate i da poslije do muževnog doba izrastete; jedni od vas umiru (mladi), a drugi duboku starost doživljavaju, pa začas zaboravljaju ono što znaju. I ti vidiš zemlju kako je zamrla, ali kad na nju kišu spustimo, ona ustrepće i uzbuja, i iz nje iznikne svakovrsno bilje prekrasno, zato što Allah postoji, i što je On kadar mrtve da oživi, i što On sve može i što će Čas oživljenja, u to nema sumnje, doći i što će Allah one u grobovima oživiti.** (Kur'an 22:5- 7)

Istinu je rekao Allah Uzvišeni kada kaže: **Mi ćemo im pružiti dokaze Naše u prostranstvima svemirskim, a i u njima samim, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an istina. A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj o svemu obaviješten?** (Kur'an 41:53)

Profesor Kejt Mur u svojoj knjizi "Razvoj čovjeka" je rekao: *„Ne nalazim nikakvu poteškoću u prihvatanju činjenice da je Kur'an Božiji govor. Opisi fetusa u Kur'anu ne mogu biti zasnovani na naučnoj spoznaji u 7. vijeku, već je jedino*

razumno objašnjenje da su to opisi koji su Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas, objavljeni od Boga (Allaha). “

Stvarnost života na ovom Svijetu

Uzvišeni Allah nam je pojasnio realnost života na ovom svijetu i objasnio nam da je on kao prolazna senka, On Uzvišeni je kazao: **Znajte da život na ovome svijetu nije ništa drugo do igra i razonoda i uljepšavanje i međusobno hvalisanje i nadmetanje imecima i brojem djece! Primjer za to je bilje čiji rast poslije kiše oduševljava nevjernike, ono zatim buja ali ga poslije vidiš požutjela, da bi se na kraju skršilo. A na onom svijetu je teška patnja (za nevjernike) i Božiji oprost i zadovoljstvo (za vjernike) ; život na ovome svijetu je samo varljivo naslađivanje. (Kur'an 57:20)**

On je objasnio da je sve iskušenje i da to ljude oduševljava i da ih čini zauzetima (i čini ih da zaborave na Allaha), a da mi moramo da budemo oprezni prema tome.

Uzvišeni Allah je kazao: **Sve što vam je dato samo je uživanje u životu na ovom svijetu, a ono što je kod Allaha bolje je i trajnije za one koji vjeruju i koji se u Gospodara svoga uzdaju; (Kur'an 42: 36)**

Allah ukazuje da život na ovome svijetu nije trajan, i da nas on vodi u vječni život nakon smrti. Život na ovom svijetu je kao parče plodnog zemljišta. Osoba će da požnje samo ono što je zasadila: ako je čovjek činio dobra djela vratit će mu se na dobro, ako je činio zlo, vratit će mu se zlim.

Uzvišeni Allah je rekao: **Navedi im kao primjer da je život na ovom svijetu kao bilje, koje i poslije natapanja vodom koju Mi sa neba spuštamo ipak postane suho i vjetrovi ga raznesu. A Allah sve može! Bogastvo i sinovi su ukras u životu na ovome svijetu, a dobra djela koja vječno ostaju, bit će od Gospodara tvoga bolje nagrađena i ono u šta čovjek može da se pouzda. (Kur'an 18: 45-46)**

Ovaj svijet je bezvrijedan. Uzvišeni Allah daje opskrbu ovog svijeta vjernicima i nevjernicima.

Uzvišeni Allah je rekao: **A kada je Ibrahim zamolio: "Gospodaru moj, učini ovo mjesto sigurnim gradom, i snabdij plodovima stanovnike njegove, one koji budu vjerovali u Allaha i u onaj svijet"-On je rekao: "Onome koji ne bude vjerovao daću da neko vrijeme uživa, a onda ću ga prisiliti da uđe u paklenu vatru, a grozno će ona prebivalište biti!"** (Kur'an 2: 126)

On, Uzvišeni je također kazao: **Svima njima, i jednima i drugima, dajemo darove Gospodara tvoga; a darovi Gospodara tvoga nisu nikome zabranjeni. Gledaj kako jednima dajemo prednost nad drugima; a na onome svijetu razlika u stepenima i prednostima biće, doista veća.** (Kur'an 17: 20-21)

Sehl ibn Sa'd, Allah bio zadovoljan njime, je kazao: „**Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je prošao kroz mjesto Zul-Hulajfa i ugledao lešinu od ovce, pa je kazao: 'Da li je ova životinja bezvrijedna kod svog vlasnika? Sljedbenici su odgovorili: 'Da!' On je kazao: Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, ovaj svijet je još manje vrijedan kod Allaha, nego ova životinja svom vlasniku... Da ovaj svijet (dunjaluk) vrijedi kod Allaha kao krilo mušice, ne bi dozvolio nevjernicima da sa njega popiju gutljaj vode.**¹⁴

Uzvišeni Allah nas podstiče da tražimo nagradu na budućem svijetu.

On, Uzvišeni je kazao: **Ali, vi više život na ovom svijetu volite, a onaj svijet je bolji i vječan je.** (Kur'an 87:16-17)

¹⁴ Mustedrek ala sahihajn, 4. dio, str. 341, br. hadisa 7847.

Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: „Tako mi Allaha, život na dunjaluku (ovom svijetu) je u poređenju sa drugim svijetom poput umakanja prsta nekog od vas u more, pa neka pogleda koliko vode izađe za prstom kada ga izvadi iz vode.“¹⁵

Neće niko uživati u nagradi na onom svijetu osim najbolja stvorenja, to su oni koje je Uzvišeni Allah izabrao i sa kojima je zadovoljan.

Uzvišeni Allah je kazao: **Onome ko udjeljuje (milostinju), i ne griješi i ono najljepše smatra istinitim, njemu ćemo Džennet pripremiti; A onome koji tvrdiči i koji se osjeća nezavisnim, i ono najljepše smatra lažnim (islam) njemu ćemo Džehennem pripremiti.** (Kur'an 92: 5-10)

To ne znači da čovjek treba da postane monah i da se odrekne dobrih i dozvoljenih stvari u ovom životu kao što su hrana, piće, odjeća i bračni odnos.

Uzvišeni Allah je kazao: **Reci (o Muhammede): "Ko je zabranio Božije ukrase, koje je On za robove Svoje stvorio i ukusna jela?"** (Kur'an 7:32)

Poslanik Uzvišenog Allaha je rekao: „**Jak vjernik je bolji i draži Allahu od slabog vjernika, ali u obojici je dobro. Teži za onim što će ti koristiti, traži pomoć od Allaha i nemoj klonuti! Ako te nešto zadesi, ne reci: Da sam uradio to i to, bilo bi to i to, nego reci: To je Božija odredba i On čini šta hoće, jer „da sam“ otvara vrata šejtanu.**“¹⁶

Ono na šta nam vjera ukazuje je da budemo umjereni u našim postupcima.

¹⁵ Sahihu Muslim, 4. dio, str. 2193, br. hadisa 2858.

¹⁶ Sahihu Muslim, 4. dio, str. 2052, br. hadisa 2664.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ne držite ruku svoju stisnutu, a ni posve otvorenu - da ne bi prijekor zaslužio i bez ičeg ostao.**
(Kur'an 17: 29)

Šta je cilj stvaranja ljudi i džinna?

Allah je stvorio ljude i džinne da samo Njega obožavaju.

Uzvišeni Allah je kazao: **Džinne i ljude sam stvorio samo zato da mi se klanjaju. Ja ne želim od njih opskrbu niti želim da Me hrane, opskrbu daje jedino Allah, Moćni i Silni!**(Kur'an 51: 56-58)

Čovjek nije stvoren bez svrhe.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete povratiti? I neka je Uzvišen Allah, Vladar istiniti, nema drugog Allaha osim Njega, Gospodara svemira Veličanstvenoga.** (Kur'an 23: 115-116)

Allah je slao čovječanstvu u različitim vremenskim periodima poslanike da pojasne vjeru ljudima i da ih upute na Pravi put koji vodi do Božijeg zadovoljstva.

Uzvišeni Allah je kazao: **Svi ljudi su sačinjavali jednu zajednicu a Allah je slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti i opomene, i po njima je slao Knjigu, samu istinu, da se po njoj sudi ljudima u onome u čemu se ne bi oni slagali. A povod neslaganja bila je međusobna zavist, baš od onih kojima je data Knjiga i to kada su im već bili došli jasni dokazi; i onda bi Allah voljom Svojom, uputio vjernike da shvate pravu istinu o onome u čemu se nisu slagali. A Allah ukazuje na Pravi put onome kome On hoće.** (Kur'an 2: 213)

Ovo se dešavalo sve dok objave nisu bile prenesene. Objava je završena porukom Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas, koji je poslat cijelom čovečanstvu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo te (o, Muhamede) poslali svim ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ, ali većina ljudi ne zna.** (Kur'an 34: 28)

Zadatak koji je dat ljudima je veoma jasan i definiran, a to je da se klanjaju samo Uzvišenom Allahu koji ih je stvorio. Ko provede vrijeme i svoj život radeći za šta je stvoren, postići će pravu sreću, čak iako on posjeduje male radosti ovog života, a ko god ne radi za ono za šta je stvoren naići će na gubitak u životu, na psihološke probleme, na depresiju i tugu u ovom životu, pa čak i da im budu sve zabave i sva uživanja ovog svijeta dostupna.

Uzvišeni Allah je kazao: **I onaj ko bude slijedio uputu Moju neće zalutati i neće nesretan biti. A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživjeti.** (Kur'an 20: 123-124)

Sve na ovom svijetu stvoreno je sa jasnim razlogom, iz mudrosti i višeg cilja, shvatili mi to ili ne.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi nismo uzalud stvorili nebo i Zemlju i ono što je između njih; tako misle nevjernici, pa teško nevjernicima kad budu u vatri!** (Kur'an 38: 27)

Obožavanje Allaha se postiže kroz ispunjavanje Njegovih zapovijesti i uzdržavanjem od Njegovih zabrana, a sve u skladu sa Njegovim zakonom.

Uzvišeni Allah je kazao: **I doista, ovo je pravi put moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegovog; - eto, to vam On naređuje, da biste se grijeha klonili."** (Kur'an 7: 153)

Allah je propisao da se treba držati što dalje od ljudskih prohtjeva onih koji govore o Allahu ono što On nije propisao, sve jedno činili oni to namjerno ili nenamjerno.

Uzvišeni Allah je kazao: **Reci: "Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijeh, i neopravdano nasilje, i da Allahu smatrate ravnim one za koje On nikakav dokaz**

objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate."
(Kur'an 7: 33)

KRAJ

Kraj svakog živog bića na ovom svijetu je smrt... Niko ne može da pobjegne od toga.

Uzvišeni Allah je kazao: **Sve što je na Zemlji prolazno je, ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti.** (Kur'an 55:26-27)

Koliko god da se čovjek trudi da izbjegne smrt neće biti u mogućnosti to učiniti.

Uzvišeni Allah je kazao: **Reci: Smrt od koje bježite zaista će vas stići. Zatim ćete Onome koji poznaje nevidljivi i vidljivi svijet biti vraćeni i On će vas obavijestiti o onome što ste radili.** (Kur'an 62: 8)

Koliko god čovjek da se trudi da produži svoj život on ne bi uspio u tome jer je već o tome određeno.

Uzvišeni Allah je kazao: **Svaki narod ima svoj kraj i kad dođe njegov kraj, neće moći ni za tren jedan ni da ga odloži ni da ga ubrza.** (Kur'an 7: 34)

Allah izaziva ljude i džinne koji sumnjaju u postojanje Allaha, Stvoritelja, koji ih je stvorio, sljedećim ajetom: **A zašto vi kad duša do guše dopre, i kada vi budete gledali, a Mi smo mu bliži od vas, ali vi ne vidite, zašto je onda kad niste u tuđoj vlasti ne povratite, ako istinu govorite?** (Kur'an 56: 83-87)

Kada se približi smrt, te je čovjek vidi, svako će da povjeruje, ali to neće da mu koristi, i neće da ima priliku da se povrati na ovaj svijet da postane vjernik i radi dobra djela.

Uzvišeni Allah je kazao: **Kad nekom od njih smrt dođe, on uzvikne: „Gospodaru moj, povrati me da uradim kakvo dobro u onome što sam ostavio!“ - Nikada! To su riječi koje**

će on uzalud da govori - pred njima će prepreka biti sve do dana kada će da budu oživljeni. (Kur'an 23: 99-100)

Samo Allah zna kada i gdje će čovjek umrijeti.

Uzvišeni Allah je kazao: **Samo Allah zna kad će Smak svijeta da nastupi, samo On spusta kišu i samo On zna šta je u matericama, a čovjek ne zna šta će sutra da zaradi i ne zna čovjek u kojoj će zemlji da umre; Allah, uistinu sve zna i o svemu je obaviješten. (Kur'an 31: 34)**

Postoje dvije vrste smrti: velika i mala smrt. Velika smrt je kada duša napusti tijelo bez povratka, a mala smrt je san kada duša napusti tijelo i kada mu se vraća Allahovom naredbom nakon toga (kad se čovjek probudi).

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah uzima duše u času njihove smrti, a i onih koji spavaju, pa zadržava one kojima je odredio da umru, a ostavlja one druge do roka određenog. To su, zaista, dokazi za one koji razmišljaju. (Kur'an 39: 42)**

Šta se dešava nakon smrti

Nakon smrti ljudi će da budu oživljeni i zapisnik njihovih djela će da im bude predat.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zato što Allah postoji i što je On kadar mrtve da oživi i što On sve može i što će Čas oživljenja, u to nema sumnje, doći i što će Allah one u grobovima oživiti.** (Kur'an 22: 6-7)

Nevjernici već vijekovima ne vjeruju u oživljavanje nakon smrti i u polaganje računa. To nije ništa novo.

Uzvišeni Allah je kazao: **Nevjernici tvrde da neće da budu oživljeni. Reci: (O, Muhammede) „Hoćete, Gospodara mi moga, sigurno ćete biti oživljeni, pa o onome što ste radili, doista, ćete biti obaviješteni!“ A to je Allahu lahko.** (Kur'an 64: 7)

Mnogi se trude da odvedu ljude na stranputicu i odbacuju činjenicu da će biti oživljeni nakon smrti.

Uzvišeni Allah je kazao govoreći o takvima: (Nevjernici kažu) **Zar vama on (poslanik) da prijete da ćete, pošto pomrijetete i zemlja i kosti postanete, doista biti oživljeni? Daleko je, daleko ono čime vam se prijete! Postoji život samo na ovome svijetu, mi živimo i umiremo, a oživljeni nećemo biti.** (Kur'an 23: 35-37)

Oni smatraju svoj život i smrt više činjenicom prirode i ne shvaćaju da je ona (priroda) takodje stvorena kao i oni (život i smrt).

Uzvišeni Allah je kazao: (Nevjernici kažu) **"Postoji samo naš život zemaljski, živimo i umiremo, jedino nas vrijeme uništi" - govore oni. A oni o tome baš ništa ne znaju, oni samo nagađuju.** (Kur'an 45:24)

Neki su čak tražili nemoguće dokaze kako bi povjerovali.

Uzvišeni Allah je kazao: **A ovi, (Kurejšije) doista, govore: „Postoji samo naša prva smrt, mi nećemo biti oživljeni; pretke naše nam dovedite, ako je istina to što govorite!“** (Kur'an 44:34-36)

Allah Uzvišeni im odgovara pa kaže: **Oni govore: „Zar kad se u kosti i prašinu pretvorimo, zar ćemo, kao nova bića, doista biti oživljeni?“** Reci: „Hoćete, i da ste kamenje ili gvožđe ili bilo kakvo stvorenje za koje mislite da ne može da bude oživljeno.“ – „A ko će da nas u život vrati?“ - upitaće oni, a ti reci: „Onaj koji vas je prvi put stvorio" a oni će prema tebi odmahnuti glavama svojim i upitaće: „Kada to?“ Ti reci: „Možda uskoro! Biće to onog Dana kad vas On pozove, i odazvaćete se, hvaleći Ga, i pomislićete da ste ostali samo malo vremena.“ (Kur'an 17: 49-52)

Oni odbijaju da vjeruju u Sudnji Dan (Dan polaganja računa).

Uzvišeni Allah je kazao: **A nevjernici govore: „Čas oživljenja neće nam doći!“** Reci: „Hoće, tako mi Gospodara moga koji zna i ono što je skriveno, zasigurno će vam doći.“ Njemu ne može ništa, ni trunčica jedna ni na nebesima ni na Zemlji da izmakne i ne postoji ništa, ni manje ni veće od toga, što nije u jasnoj Knjizi - da nagradi one koji vjeruju i koji dobra djela čine - njih čeka oprost i opskrba plemenita - a da kazni najbolnijom patnjom one koji se protiv dokaza naših bore, nastojeći da ih onemoguće. (Kur'an 34: 3-5)

Allah će ih okupiti sve zajedno toga Dana, Sudnjeg Dana - Dana polaganja računa.

Uzvišeni Allah je kazao: **Reci: (O Muhammede) I drevni i kasniji, u određeno vrijeme, jednog određenog dana bit će sakupljeni.** (Kur'an 56: 49-50)

Toga dana nikome se neće dogoditi polaganje računa (sudenje), niti će ko biti izostavljen od početka stvaranja svijeta pa do njegovog kraja.

Uzvišeni Allah je kazao: **I samo Mi znamo one koji su vam prethodili (generacije ljudi) i samo Mi znamo one koji će poslije da dođu.** (Kur'an 15: 24)

Allah će da sudi svim ljudima i džinnima shodno tome; ako su činili dobra djela, bit će nagrađeni za to, a ako su činili zla djela bit će kažnjeni.

Uzvišeni Allah je kazao: **Onoga dana kada svaki čovjek pred sobom nađe dobro djelo koje je uradio i loše djelo koje je učinio – poželjet će da se između njih i njega nalazi ogromna udaljenost. A Allah vas na Sebe podsjeća i Allah je milostiv prema Svojim robovima.** (Kur'an 3: 30)

Uzvišeni Allah je također kazao: **Na Dan kada ih Allah sve oživi, pa ih obavijesti o onom šta su radili; Allah je o tome račun sveo, a oni su to zaboravili – Allah je svemu svjedok.** (Kur'an 58: 6)

Toga velikog Dana, ljudi će da se odreknu svojih najbližih i najvoljenijih osoba.

Uzvišeni Allah je kazao: **A kad dođe glas zaglušujući, na Dan kad će čovjek od brata svoga pobjeći i od svoje majke i od oca svoga i od žene svoje i od sinova svojih. Toga Dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti.** (Kur'an 80: 33-37)

Kada grješnici ugledaju vatru svojim vlastitim očima, poželjet će da se od vatre otkupe svojim voljenim osobama.

Uzvišeni Allah je kazao: **Toga dana jedni druge će prepoznati. Nevjernik bi jedva dočekao da se od patnje toga Dana iskupi sinovima svojim i ženom svojom i bratom**

svojim i porodicom svojom koja ga štiti, i svima ostalim na Zemlji samo da se izbavi. (Kur'an 70: 11-14)

Kad taj Dan naiđe niko ne može ni otkup da traži, a ni da se zauzme za nekog, osim uz Božiju dozvolu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Kada bi sve ono što je na Zemlji bilo u posjedu nevjernika, i još toliko, i kada bi htjeli da se otkupe od patnje na onome svijetu, ne bi im se primilo. Njih čeka muka nesnosna. (Kur'an 5: 36)**

Jedino što će biti prihvaćeno toga Dana jesu ispravna dobra djela.

Uzvišeni Allah je kazao: **Ni bogastvo vaše ni djeca vaša neće vas učiniti Nama bliskim; samo one koji budu vjerovali i dobra djela činili čeka višestruka nagrada za ono što su radili, i oni će u visokim odajama (Dženneta) biti sigurno. (Kur'an 34: 37)**

Toga Dana: **Ni jednom čovjeku neće biti od koristi to što će tada povjerovati, ako prije nije vjerovao, ili ako nije kao vjernik, kakvo dobro djelo uradio. (Kur'an 6: 158)**

Sva materijalna dobra koja su ljudima bila od pomoći tokom života će nestati tog Dana.

Uzvišeni Allah je kazao: **A doći ćete nam pojedinačno, onakvi kakve smo vas prvi put stvorili, napustivši dobra koja smo vam bili darovali. (Kur'an 6: 94)**

Jedino će da ostanu djela koja su stekli na ovom svijetu; bilo da su loša ili dobra djela.

Uzvišeni Allah je kazao: **Onaj ko bude uradio koliko trun dobra vidjet će ga, a onaj ko bude uradio koliko trun zla vidjet će ga. (Kur'an 99:7-8)**

Šta će se desiti nakon proživljenja?

Nakon proživljenja čovjek će da ode ili u Džennet ili u Džehennem, koji su vječni. Njegovi stanovnici živjet će zauvijek u svojim prebivalištima. Čovječanstvu će da sudi Allah koji je Pravedni i koji ljudima neće učiniti nikakvu nepravdu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi ćemo na Sudnjem danu ispravne vage da postavimo, pa nikome krivo neće biti učinjeno; ako nešto bude teško koliko zrno gorušice, Mi ćemo za to da kaznimo ili da nagradimo.** (Kur'an 21: 47)

Svakom narodu će se suditi prema vjerozakonu koji im je Allah objavljivao, a dolazili su im i poslanici da ih opominju.

Uzvišeni Allah je rekao: **Na Dan kada pozovemo sve ljude sa vođama njihovim, (Poslanici sa njihovim svetim knjigama) oni kojima se knjiga njihova da u desnu ruku njihovu čitat će knjige svoje i neće im biti ni koliko trun jedan učinjena nepravda; onaj ko je na ovom svijetu bio slijep (nisu željeli da spoznaju Božije znakove i nisu vjerovali u Njega) bit će slijep i na onom svijetu i bit će daleko od svakoga dobra.** (Kur'an 17: 71-72)

Muslimani će ući u Džennet, čije je uživanje vječno, zato što su vjerovali u jednog Allaha i zato što su činili dobra djela. Ispunjavali su obaveze koje su Allah i Poslanik zahtijevali i uzdržavali su se od onog što je Allah zabranio. Niko neće da umre u Džennetu kao što nas je naš Gospodar, Allah Uzvišeni obavijestio, govoreći: **A oni koji su se Allaha bojali, oni će na sigurnu mjestu biti, usred bašča i izvora, u dibu i kadifu obučeni i jedni prema drugima. Eto, tako će biti i Mi ćemo ih hurijama, krupnih očiju, ženiti. U njima će moći sigurno koju hoće vrstu voća tražiti; u njima, poslije one prve smrti, smrt više neće okusiti i On će ih patnje u ognju sačuvati,**

blagodat će to od Gospodara tvoga biti; to će, zaista, biti uspjeh veliki! (Kur'an 44: 51-57)

O blagodatima stanovnika Dženneta Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, nas je obavijestio da je Uzvišeni Allah kazao: „**Pripremio sam Mojim dobrim robovima, ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo i što čovjeku ne može ni naum pasti. Ovo je ono što je rečeno i u Kur'anu: „I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju.**”¹⁷ (Hadis bilježi Buharija i Muslim)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: „**Prva skupina koja će ući u Džennet bit će (blistavi) poput punog Mjeseca. Oni koji budu ulazili iza njih blistaće poput najsjajnije zvijezde na nebu. U njemu neće ni malu ni veliku nuždu obavljati, niti se useknjivati niti pljuvati. Češljevi će im biti od zlata, a znoj će im mirisati poput mošusa. Kadit će se alojinim drvetom. Žene će im biti hurije lijepih očiju. Bit će svi u liku njihovog oca Adema, šezdeset lakata visokog od zemlje.**“¹⁸

Džabir prenosi da je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas kazao: „**Zaista će stanovnici Dženneta jesti i piti, ali neće pljuvati, neće mokriti i obavljati veliku nuždu, i neće se osekivati. A ashabi su upitali: 'A šta biva sa hranom?' On im odgovori: 'Bit će samo nešto poput podrigivanja (mirisa miska) i znoja koji će imati miris miska i oni će slaviti Uzvišenog i zahvaljivati Mu spontano kao što vi spontano dišete.'**“¹⁹

Zejd bin Arkam je kazao: „**Čovjek koji je bio jevrej došao je kod Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas, i kazao je: 'O ebu Kasim (O Muhammede)! Da li misliš da će ljudi koji**

¹⁷ As-Sadždah 17.

¹⁸ Sahih ibn Hiban, 16. dio, str. 464, br. hadisa 7437.

¹⁹ Sahihu Muslim, 4. dio, str. 2180, br. hadisa 2835.

budu u Džennetu da jedu i da piju?' Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, mu je odgovorio: 'Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, svako od vas će da ima snagu koju imaju stotinu muškaraca što se tiče jela, pića i seksualnog odnosa.' Jevrej je kazao: 'Onaj ko jede i pije mora da se olakša.' Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, mu je odgovorio: 'Oslobodit će se putem znoja kroz kožu, čiji će miris poput miska da bude i tim putem će njihov stomak da se prazni.'²⁰

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, rekao: „Glasnik će povikati: 'Vječno ćete zdravi biti i nikada se nećete razboljeti, vječno ćete živi biti i nikada neće umrijeti, vječno ćete mladi biti i nikada nećete ostariti, i vječno ćete uživati i nikada žalosni nećete biti. To su vam riječi Uzvišenog: I njima će se doviknuti: *Taj Džennet ste u nasljedstvo dobili za ono što ste činili.*'“²¹

Mugire b. Šu'be prenosi da je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, kazao: „Božiji Poslanik, neka je mir nad njim, je pojasnio koja je najmanja nagrada u Džennetu pa kaže: **“Ja, uistinu, znam koji će čovjek posljednji izaći iz Džehennema i posljednji ući u Džennet. To je čovjek koji će iz Vatre izaći pužući. Svevišnji Allah će mu reći: ‘Uđi u Džennet!’ Otići će do njegovih vrata, pa će mu se učiniti da se Džennet ispunio, te će se vratiti i reći: ‘Gospodaru, Džennet je pun!’ Svevišnji Allah opet će mu reći: ‘Uđi u Džennet!’ On će opet otići do njegovih vrata, pa će mu se opet učiniti da se ispunio, te će se vratiti i reći: ‘Gospodaru, Džennet je pun!’ Svevišnji Allah opet će mu reći: ‘Uđi u Džennet! U njemu ćeš imati koliko dunjaluk (ovaj svijet) i deseterostruko toliko.’ Čovjek će upitati: ‘Zar me ismijavaš’”, ili je rekao:**

²⁰ Sahih Ibn Hiban, 16. dio, str. 443, br. hadisa 7424.

²¹ Sahihu Muslim, 4. dio, str. 2182, br.hadisa 2837.

“Čovjek će upitati: ‘Zar mi se smiješ a Ti si Vladar!’” Vidio sam Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas: nasmijao se toliko da su se ukazali njegovi kutnjaci. Govorilo se: ‘Taj će čovjek imati najniži stupanj u Džennetu.’”²²

Dok za nevjernike koji odbijaju da vjeruju u poslanike i objave sa kojima su dolazili, njihov kraj će da bude Džehennem, a ostat će u njemu zauvijek.

Uzvišeni Allah je kazao: **A nevjernike čeka vatra džehennemska, oni neće biti na smrt osuđeni, i neće umrijeti, i neće im se patnja u njemu ublažiti – eto tako ćemo svakog nevjernika kazniti – oni će u njemu jaukati: "Gospodaru naš, izbavi nas, činićemo dobra djela, drugačija od onih koja smo činili." – "A zar vas nismo ostavili da živite dovoljno dugo da bi onaj koji je trebao razmisliti imao vremena da razmisli, a bio vam je došao i onaj koji opominje? Zato iskusite patnju, nevjernicima nema pomoći!"** (Kur'an, poglavlje 35: 36-37)

Plemeniti Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, nam je opisao najmanju kaznu čovjeka u Džehennemu govoreći: **Od svih stanovnika Vatre Ebu Talib ima najblažu kaznu, na njegovim nogama je obuća od koje mu mozak ključa.**²³

Još jedan faktor koji će povećati radost i blagoslov ljudi u Džennetu i patnju ljudi u Džehennemu je to što je Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, spomenuo govoreći: **Kada stanovnici Dženneta uđu u Džennet a stanovnici Džehennema u Džehennem, donijet će se smrt u obliku crno-bijelog ovna i postaviti između Dženneta i Džehennema. Stanovnici Dženneta će biti upitani: 'Znate li šta je ovo?' Pažljivo će ga pregledati i posmatrati, pa će reći: 'Ovo je smrt.' Zatim će stanovnici Džehennema biti**

²² Sahihul-Buhari, 5. dio, str. 2402, br.hadisa 6202.

upitani: 'Znate li šta je ovo?' I oni će ga pažljivo posmatrati i pregledati, a zatim odgovoriti: 'Ovo je smrt'. Bit će naređeno da se zakolje, nakon čega će se reći: 'O stanovnici Dženneta, vječnost, a ne smrt! O stanovnici Džehennema, vječnost, a ne smrt!''²⁴ Zatim je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, proučio: **I opomeni ih (Muhammede) na Dan tuge kada će da bude sa polaganjem računa završeno, a oni su ravnodušni bili (na Zemlji) i nisu vjerovali.** (Kur'an 19: 39)

Takođe Poslanik neka je na njega Božiji mir i spas kaže: **Niko od vas neće ući u Džennet sve dok ne bude vidio svoje mjesto u Vatri koje bi ga čekalo da je činio loša djela, kako bi još više bio zahvalan Allahu. I niko od vas neće ući u Vatru sve dok ne vidi svoje mjesto u Džennetu koje bi ga čekalo da je bio dobar, kako bi mu se tuga još više povećala.**²⁵

Od ovog trenutka počinje istinski, pravi, vječni život i sreća za onoga ko se pripremao i radio za ovaj dan (Sudnji dan).

²⁴ Sahihul-Buhari, 4. dio, str. 1760, br. hadisa 4453.

²⁵ Sahihul-Buhari, 5. dio, str. 2402, br. hadisa 6200.

Kur'anski dokazi o proživljenju

Kur'an podstiče čovjeka u mnogim ajetima da razmišlja o svom izvoru i početku. Onaj koji ih je stvorio iz ničeg u stanju je da ih povrati u život ponovo!

Uzvišeni Allah je kazao: **Čovjek kaže: „Zar ću, kad umrem, zaista da budem oživljen?“ A zar se čovjek ne sjeća da smo ga još prije stvorili, a da nije bio ništa? (Kur'an 19: 66-67)**

Allah podstiče čovjeka da razmislimo o tome kako On stvara voće i povrće iz zemlje koja je nekad bila mrtva.

Uzvišeni Allah je kazao: **Jedno od znamenja Njegovih je i to što ti vidiš suhu zemlju, a kad na nju spustimo kišu, ona se pokrene i uzbuja. Onaj ko njoj daje život oživit će sigurno i umrle, jer On sve može. (Kur'an 41: 39)**

Allah podstiče čovjeka da razmisli o stvaranju nebesa i Zemlje, koje je fascinantnije nego stvaranje čovjeka.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar ne znaju da je Allah koji je nebesa i Zemlju stvorio i koji se nije stvarajući ih umorio, u mogućnosti da oživi mrtve? Jeste, On sve može. (Kur'an 46: 33)**

Allah podstiče čovjeka da razmisli o buđenju nakon sna, koje je slično životu nakon smrti. Ovo je razlog zašto se san naziva „mala“ smrt.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah uzima duše u času njihove smrti, a i onih koji spavaju, pa zadržava one kojima je odredio da umru, a ostavlja one druge do roka određenog. To su zaista dokazi za one koji razmišljaju. (Kur'an 39: 42)**

As bin Vail došao je kod Božijeg Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas, lomeći kosti i kazao: **O Muhamede! Da li će Allah ovo oživiti nakon što postane prašina?' On je**

odgovorio: 'Zaista će Allah da oživi to! On će da učini da ti umreš, zatim će da te povrati u život, poslije će da te pošalje u Džehennem.' I tada su objavljeni ajeti (Poslaniku): **Kako čovjek ne vidi da ga Mi od kapi sjemena stvaramo, i opet je otvoreni protivnik, i nama navodi primjer, a zaboravlja kako je stvoren, i govori: „Ko će da oživi kosti kad budu trule?“ Reci: „Oživit će ih Onaj koji ih je prvi put stvorio; On dobro zna sve što je stvorio, Onaj koji vam iz zelenog drveća vatru stvara a vi njome potpaljujete.“ Zar Onaj koji je stvorio nebesa i Zemlju nije u mogućnosti da stvori njima slične? Jeste, On sve stvara i On je Sveznajući; Kad nešto hoće, On samo za to kaže: „Budi“ - i ono bude. Pa neka je hvaljen Onaj u čijoj je ruci vlast nad svim, Njemu ćete se vratiti. (Kur'an 36: 77-83)²⁶**

²⁶ Bilježi Hakim, a Zehebi ga smatra vjerodostojnim.

Kako osoba može da se spasi?

Želite li da znate koja će vjera da bude prihvaćena toga Dana; to je vjerovanje koje će čovjeka da odvede u život neizmjerne sreće i Božije milosti, Koja će čovjeka da sačuva od večne patnje... Ta vjera nam je poznata kao vjera islam, koja je objavljena poslaniku Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas.

ŠTA JE ISLAM?

Islam je vjera koja je objavljena poslaniku Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas, koja je dokinula sve prijašnje objave.

Uzvišeni Allah je rekao: **On po Poslaniku Svome šalje upustvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima.** (Kur'an 9:33)

Islam je jedina vjera koja je prihvaćena kod Allaha, sve ostale vjere bit će odbačene.

Uzvišeni Allah je kazao: **A onima (Jevreji, katolici i svi ostali) koji su se protiv njega urotili (Kur'ana) vatra će boravište biti.** (Kur'an 11: 17)

Islam označava pokoravanje Allahu, vjerujući u Njegovo Božije jedinstvo, predstavlja poštivanje Njegovih zapovijesti i odricanje od mnogoboštva.

Ljudi se takmiče ko će prije ući u islam i prihvataju ga u skupinama bez obzira na slabu materijalnu i podršku u ljudstvu. Rijetko se dešava da neko otpadne od vjere nakon što je prihvati.

Nijedna vjera neće biti prihvaćena nakon dolaska Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas, osim islama.

Uzvišeni Allah je kazao: **A onaj koji želi neku drugu vjeru osim islama neće mu biti primljena i on će na onom svijetu nastradati.** (Kur'an 6: 85)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je rekao: **Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhammedova duša, svako ko čuje za mene od ljudi, bili od jevreja ili kršćana, i umre a ne povjeruje u ono sa čime sam poslat, biće od stanovnika Džehennema.**²⁷

²⁷ Sahihu Muslim, 1. dio, str. 134, br. hadisa 153.

Osnovna načela islama

Islam nas je obavezao brojnim propisima koja se sastoje od vjerovanja (ubjeđenja), djela i govora. Govor i rad se nazivaju osnovama islama. To je glavni faktor koji razdvaja muslimana od nemuslimana. Islam ne poziva svoje sljedbenike na puko obavljanje ovih ibadeta(propisa) već ibadet dovodi do pročišćavanja duše i do njenog održavanja. Cilj obožavanja i obavljanja ovih ibadeta je da čovjek očisti i popravi sebe i da obrede obavlja na najpoptuniji i najispravniji način.

Uzvišeni Allah u vezi sa obaveznom molitvom (namazom) kaže: **Obavljaj molitvu, jer molitva, zaista, odvraća od razvrata i od svega što je ružno.** (Kur'an 29: 45)

Uzvišeni Allah je kazao o zekatu: **Uzmi od dobara njihovih zekat (milostinju), da ih njime očistiš i blagoslovljenim ih učiniš.** (Kur'an 9: 103)

Uzvišeni Allah je za post kazao: **O vjernici! Propisuje vam se post, kao što je propisan onima prije vas, da biste se grijeha klonili.** (Kur'an 2: 183)

Uzvišeni Allah je za Hadž (Hodočašće u Mekki) kazao: **Hadž je u određenim mjesecima; onom ko se obaveže da će u njima Hadž da obavlja nema snošaja sa ženama i nema ružnih riječi i nema svađe u danima Hadždža.** (Kur'an 2: 197)

U islamu akti obožavanja i bogoslužjenja imaju važnu ulogu u razvoju karaktera muslimana i njegovoj perfekciji, kao i očuvanju muslimanskog društva i zajedništva.

Osnove islama

Načelo islama su dva svjedočanstva!

Ovo su svjedočanstva da niko nemo prava da bude obožavan osim jednog Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Poslanik. To je ključ ulaska u islam i na njemu počivaju ostali stubovi islama.

Prvo svjedočanstvo, da niko nema pravo da bude obožavan osim jednog Allaha, podrazumijeva sljedeće značenje:

- Allah je jedini Stvoritelj Svemira.
- Ne postoji niko osim Allaha ko upravlja i uređuje sve u Svemiru.
- Allah je Stvoritelj koji zaslužuje da jedino On bude obožavan.

Značenje drugog svjedočanstva da je „Muhammed njegov Poslanik“, označava da se vjeruje da je on Božiji rob i Njegov vjerovjesnik koji je dobio objavu, i da mu je bilo naređeno da je dostavi cijelom čovječanstvu i da je posljednji Poslanik. I da nakon njega neće više biti poslanika i vjerovjesnika. Svjedočanstvo podrazumijeva da prihvatamo njegovu naredbu, da povjerujemo u ono što nam je rekao i da to prakticiramo, kao i da se uzdržavamo od onoga što nam je zabranio.

Namaz (molitva)

Namaz je djelo putem kojeg čovjek uspostavlja odnos između njega i svog Gospodara.

Kada čovjek postane zaokupljen zabavom ovog života njegovo vjerovanje počinje da slabi; kada čuje poziv na molitvu (ezan) obavlja namaz kako bi time ojačao i učvrstio svoje vjerovanje. Kroz to, on održava i nastavlja odnos sa svojim Gospodarom.

Postoje pet dnevnih namaza koje svaki punoljetan musliman/ka mora da obavi u toku dana i noći u određenim

vremenskim intervalima. Muškarac mora da ih redovno obavlja u džamijama, osim za one koji to nisu u mogućnosti. Namaz u zajednici dovodi do toga da se muslimani međusobno upoznaju, poštuju, time se uspostavlja bratska ljubav, ljudi se ujedinjuju i tako zajedno održavaju i jačaju. Time također upoznaju svakodnevno stanje svojih prijatelja muslimana.

Ako je neko od muslimana bolestan ostali će ga obići, ako pak ima kakvu potrebu pomoćiće mu, a ako je tužan posavjetovat će ga.

Sve socijalne razlike kao što su klasa, rasa i pleme, porijeklo i rod su zanemareni u namazu, muslimani se poređaju rame uz rame u ravne redove (safove), svi su prema istom smjeru okrenuti (prema kibli u Mekki) svi u isto vrijeme. Svi obavljaju identičan čin ibadeta i sa pokornošću stoje pred Allahom.

Obaveza zekata

Zekat je određeni procenat novca koji bogati muslimani daju siromasima pomažući ih time protiv siromaštva i traženja pokoravajući se Božijoj naredbi. To je obaveza svakog muslimana čiji imetak dostiže „nisab“ (određenu granicu za ostvarivnje uvjeta davanja zekata).

Uzvišeni Allah je kazao: **A naređeno im je da se samo Allahu klanjaju, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju i da molitvu obavljaju i da zekat udjeljuju; a to je ispravna vjera.** (Kur'an 98: 5)

Onaj ko negira obavezu davanja zekata čini djelo nevjerstva jer uzurpira prava slabašnih i siromašnih. Zekat nije kako tvrde neki koji ne poznaju islam porez koji ubira islamska država, jer ako bi bio porez onda bi on bio obavezan za sve koji žive pod okriljem islamske države, i za muslimane i za nemuslimane, a

poznato je da je uvjet za davanje zekata da je osoba musliman što znači da nije obavezan za nemuslimane.

Uvjeti zekata:

1. Količina imetka mora dostizati nisab, tačno određenu granicu (iznos ili količinu) koju je islam ustanovio i da se taj imetak ne koristi za podmirivanje osnovnih potreba kao što su jelo, piće, odijevanje i stanovanje.
2. Imetak mora pregodiniti (biti u vlasništvu najmanje godinu dana), u protivnom se na njega ne daje zekat.

Allah je naveo one koje imaju pravo na zekat.

Uzvišeni Allah je rekao: **Zekat pripada samo siromašnima i nevoljnicima, i onima koji ga skupljaju, i onima čija srca treba pridobiti, i za otkup od ropstva, i prezaduženima, i u svrhe na Božijem putu, i putniku. Allah je odredio tako! A Allah sve zna i Mudar je.** (Kur'an 9: 60)

Na ime zekata se izdvaja dva i po posto od imetka i kroz to islam nastoji da ublaži siromaštvo iz muslimanskog društva i da ublaži opasnosti koje iz njega proizilaze, kao što su krađa, ubistvo i djela protiv časti ljudi.

To oživljava duh međusobnog poštivanja i bratstva u muslimanskom društvu i ispoljava osjećaj brige prema siromašnima. Milostinja pročišćava duše bogatih muslimana i čisti ih od pohlepe, sebičnosti, gramzivosti, ljubavi prema ovom privremenom svijetu i utapanja u svojim željama zaboravljajući svoju braću u siromaštvu i potrebama. Također odvraća siromahe od mržnje i ljubomore koju osjećaju prema bogatima.

Siromasi tada vide da im bogati pružaju dio iz svojih imetaka kao što je Allah naredio i da se brinu o njima davajući im novac i tretirajući ih sa poštovanjem.

Post mjeseca ramazana

Obaveza punoljetnih muslimana jeste da poste jedan mjesec u godinu dana, a to je mjesec ramazan. Od prve zore kad Sunce izađe pa sve dok ne zađe, muslimani moraju da se uzdrže od svega što bi uzrokovalo prekid posta, bilo da je u pitanju hrana, piće ili bračni seksualni odnos. Post nije ništa novo u islamu već je to bila obaveza propisana i prethodnim narodima.

Uzvišeni Allah je kazao: **O vjernici! Propisuje vam se post, kao što je propisan onima prije vas, da biste se grijeha klonili.** (Kur'an 2: 183)

Cilj posta nije samo da se čovjek uzdržava od materijalnih i fizičkih užitaka koji mogu da pokvare post. Čovjek mora da se uzdržava i od onih nematerijalnih stvari koje kvare post kao što su: laganje, ogovaranje, prevara, i druga uvrjedljiva ponašanja. Čovjek treba da se uzdržava od ružnih riječi i djela i bez mjeseca ramazana, ali posebno u ovom mjesecu, kao što je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, kazao: **Ko se ne uzdrži od lažnog govora i loših djela, Allahu nije potrebno da takav ostavlja hranu i piće.**²⁸

Post je borba između duše i čovjekovih prohtjeva. Post ima mnoge socijalne dobitke koje nam je pojasnio Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, rekavši: „**Allah Uzvišeni je rekao: Svako čovjekovo djelo pripada njemu, izuzev posta! Post pripada Meni i Ja posebno za njega nagrađujem!**“²⁹

“Post je štit od Vatre, pa ko osvane kao postač, neka tog dana ne bude nepristojan, a ako neko prema njemu bude nepristojan, neka ga ne vrijeda nego neka kaže: ‘Ja

²⁸ Sahihul-Buhari, 2. dio, str. 673, br. hadisa 1804.

²⁹ Sahihul-Buhari, 2. Dio, str. 673, br. Hadisa 1804.

postim...' Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhamedova duša miris iz usta postača je Allahu draži od mirisa miska. Postač ima dvije radosti: prva je kada se iftari (omrsi) na kraju dana a druga kada sretne svoga Gospodara (Allaha).³⁰

U toku posta čovjek shvaća potrebe svoje braće koja nemaju dovoljno hrane, odjeće ili skloništa i to ga podstiče da ispuni svoje obaveze i da se raspita za njihova stanja i za njihove potrebe.

Hodočašće u Mekki (Hadždž)

Hadždž je hodočašće koje se obavlja u Mekki, potrebno je da hodočasnik izvrši određene obrede u posebnim mjestima u određeno vrijeme.

Ovo načelo islama je obavezno za svakog razumnog muslimana, bio on muško ili žensko, osoba treba da je punoljetna, da je dobrog zdravstvenog stanja i da su obezbijeđene fizičke i finansijske sposobnosti. Hadždž je obaveza koju treba obaviti jednom u životu. Ako osoba boluje od neizlječive bolesti koja ga sprječava u obavljanju Hadždža, a ima dovoljno novca, obaveza joj je da odredi nekog da obavi Hadždž za njega uz nadoknadu troškova toj osobi. Ako osoba nema dovoljno novca, već ima samo onoliko koliko je potrebno da ispuni svoje svakodnevne potrepštine, onda joj Hadždž nije obaveza zbog finansijskih teškoća.

Uzvišeni Allah je kazao:

Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti; a onaj koji neće da vjeruje - pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome. (Kur'an 3: 97)

³⁰ Sahihul-Buhari, 2. dio, str. 672, br. hadisa 1805.

Hadždž je najveće islamsko okupljanje. Muslimani se iz cijeloga svijeta okupljaju na jednom mjestu u isto vrijeme; svi oni se obraćaju jednom Gospodararu, oblače istu odjeću, izvršavaju iste obrede i izgovaraju istu molitvu: *Lebejke, Allahumme lebejk; Lebejk, la šerike leke lebejk, innel-hamde vennia'mete leke wel-mulk; la šerike lek.*

U prijevodu glasi. „**Odazivam ti se, moj Bože, tebi se odazivam. Odazivam ti se, Ti nemaš nikog ravnog Sebi, Tebi se odazivam. Zaista, Tebi pripada sva hvala, i sve blagodati, Tvoja je sva vlast, Ti nemaš sudruga.**“

Objašnjenje molitve: O Bože, došli smo na ovo mjesto odazivajući se Tvom pozivu, želeći Tvoje zadovoljstvo, potvrđujući Tvoje jedinstvo i samo Ti imaš pravo da budeš obožavan i niko drugi osim Tebe.

Na hadždžu ne postoji razlika između bogatog i siromašnog, s titulom ili bez titule, bijelca i crnca, Arapa i nearapa; svi su isti pred Allahom. Ne postoji razlika između njih, osim u bogobojznosti. Hadždž je događaj koji naglašava bratstvo svih muslimana i ujedinjuje njihove nade i osećanja.

OSNOVE VJEROVANJA (IMANA)

Vjervanje u Allaha

Vjervanje u Allaha podrazumijeva da nema istinskog božanstva koje zaslužuje obožavanje osim jedinog Allaha. To kazuje da je On Stvoritelj svega što postoji, i da niko ne može da uradi ništa osim po volji Njegovoj. Ništa ne postoji osim ono što On odredi, i ništa se ne stvara osim ono što On želi.

Uzvišeni Allah je kazao: **Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!** (Kur'an 7: 54)

Allah nema sudruga u smislu Gospodarstva (Rububijjet);

Uzvišeni Allah je kazao: **Reci (O Muhammede): „Klanjanje moje, i obredi moji i život moj, i smrt moja, doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman.** (Kur'an 6: 162-163)

On nema saučesnika, uključujući pravo da sva obožavanja budu usmjerena ka Njemu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Prije tebe (Muhammede) nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: “Nema božanstva koje zaslužuje da se istinski obožava osim Mene, zato se Meni klanjajte!”** (Kur'an 21:25)

Njemu niko nije ravan u Njegovim prelijepim imenima i svojstvima.

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah ima najljepša imena i vi Ga zovite njima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena** (Kur'an 7:180)

Ovo vjervanje znači da samo On ima pravo da bude obožavan i niko drugi. Jedino se na Njega može osloniti niko ne treba da se poziva za oslobađanje poteškoće ili ispunjavanje nekog cilja

osim Allah, On je jedini koji zaslužuje bilo koju vrstu obožavanja. Ovo označava da Allah ima najlepša imena i svojstva. Mi ne zalazimo u njihovu kakvoću, i ne upoređujemo Božija svojstva sa svojstvima Njegovih stvorenja. On je Savršen daleko od svake nesavršenosti.

Uzvišeni Allah je kazao: **Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi.** (Kur'an 42: 11)

Vjerovanje u Božije meleke

Trebamo da vjerujemo da je Allah stvorio meleke, njihov tačan broj niko ne zna osim Allaha. Allah ih je stvorio da bi Ga obožavali i da bi izvršavali Njegove naredbe. Uzvišeni Allah je kazao:

Mesihu neće biti zazorno da prizna da je Božiji sluga, pa ni melekima, Njemu najbližim. (Kur'an 4:172)

Allah je meleke zadužio sa posebnim dužnostima i oni u potpunosti izvršavaju sve dužnosti sa kojima ih je Allah zadužio. Uzvišeni Allah je kazao:

O vi koji verujete, sebe i porodice svoje čuvajte od vatre čije će gorivo ljudi i kamenje biti, i o kojoj će se meleki strogi i snažni brinuti, koji se onome što im Allah zapovijedi neće suprostavljati, i koji će ono što im se naredi izvršiti. (Kur'an 66: 6)

Meleki nisu božanstva, a ni sudružnici, niti su bića ravna Allahu, a nisu ni Njegova djeca. Uzvišeni Allah je kazao:

Oni govore: "Milostivi ima dijete!" Hvaljen neka je On! A meleki su samo sluge poštovane. Oni ne govore dok

On ne odobri i postupaju onako kako On naredi. (Kur'an 21: 26- 27)

Allah nas je obavijestio o nekim melekima i njihovim imenima, a o mnogima nas nije obavijestio. Mi smo dužni da vjerujemo u njihovo postojanje.

Vjerovanje u Božije Knjige

Obaveza je da vjerujemo da je Allah objavio svete knjige svojim poslanicima kako bi ih oni dostavili čovječanstvu.

Neke od tih prijašnjih knjiga su: - Ibrahimovi suhufi (listovi,spisi), neka je na njega Božiji mir i spas, kao i suhufi Musaovi, neka je na njega Božiji mir i spas.

Kur'an nam daje kratak uvod u vezi sa vjerskim osnovama koje su pronađene u ovim (suhuifima) spisima.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar On nije obaviješten o onome što se nalazi u listovima Musaovim i Ibrahimovim koji je obaveze potpuno ispunjavao; da nijedan grijешnik tuđe grijehe neće nositi, i da je čovjekovo samo ono što sam uradi, i da će se trud njegov sigurno isplatiti, i da će prema njemu u potpunosti nagrađen ili kažnjen biti.** (Kur'an 53:36-41)

- Stari zavjet: Tevrat je knjiga koja je objavljena Musau, neka je na njega Božiji mir i spas.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo objavili Tevrat, u kome je upustvo i svijetlo. Po njemu su jevrejima sudili vjerovjesnici, koji su bili Allahu poslušni i čestiti ljudi, i učeni, od kojih je traženo da čuvaju Božiju Knjigu, i oni su nad njom bdjeli. Zato se, kada budete sudili, ne bojte ljudi, već se bojte Mene, i ne zamjenjujte riječi Moje za nešto što**

malo vrijedi! A oni koji ne sude prema onome što je Allah objavio, oni su pravi nevjernici.(Kur'an 5: 44)

- Zebur: Zebur je knjiga koja je objavljena Davudu, neka je na njega Božiji mir i spas.

Uzvišeni Allah je kazao: **A Davudu smo dali Zebur.** (Kur'an 4:163)

- Indžil (Jevanđelje): Novi zavjet je knjiga koja je objavljena Isau, neka je na njega Božiji mir i spas.

Uzvišeni Allah je kazao: **Poslije njih poslali smo Isaa, sina Merjemina, koji je priznao Tevrat (Stari Zavjet) prije njega objavljen, a njemu smo dali Indžil, u kome je bilo uputsvo i svjetlo, i da potvrdi Tevrat, pre njega objavljen, u kome je takođe bilo uputsvo i pouka onima koji su se Allaha bojali.** (Kur'an 5: 46)

Muslimani moraju da vjeruju u Božije Knjige i moraju da vjeruju da su one od Uzvišenog Allaha. Međutim, ove knjige danas nisu aktuelne, pa čak i kada bi se pronašle u izvornom obliku, neizmijenjene, musliman je obavezan vjerovati u njih, a nije dužan raditi po njima, niti ih slediti jer su one objavljene za određeno vrijeme i narod.

Pripisano je Isau, neka je na njega Božiji mir i spas, u Bibliji da je kazao: **“Ja sam poslat jedino izgubljenim ovcama kuće Izraela.”**(Novi Zavet, Mateja, 15:24)

Kur'an je objasnio neke propise koji su bili propisani u Tevratu i Indžilu; kao i što je i najava poslanstva Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas:

I odredi nam milost na ovome svijetu, i na onome svijetu - mi se vraćamo Tebi! - “Kaznom Svojom Ja kažnjavam koga hoću” - reče On - “a Milost moja obuhvata sve; daću je onima koji se budu greha klonili i zekat davali,

i onima koji u dokaze Naše budu vjerovali, onima koji će slijediti poslanika, vjerovjesnika, koji neće znati čitati ni pisati, kojeg oni kod sebe, u Tevratu i Indžilu, zapisana nalaze, koji će od njih tražiti da čine dobra djela, a od odvratnih odvrćati ih, koji će im lijepa jela dozvoliti a ružna zabraniti, koji će da ih tereta i teškoća koje su oni imali oslobodi. Zato će oni koji budu u njega povjerovali, koji ga budu podržavali i pomagali i svijetlo po njemu poslano slijedili – oni će da postignu ono što budu željeli. (Kur'an 7: 156-157)

Plemenit Kur'an: Kur'an je Božiji govor koji je melek Džibril prenio poslaniku Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas. Kur'an je poslednja Božija knjiga koja potvrđuje sve prethodne knjige. Čovječanstvo je u obavezi da vjeruje u Kur'an koji im je poslat i da slijede vjeru koja im je data.

Vjerovanje u Poslanike

Vjerovanje u poslanike podrazumijeva da je Uzvišeni Allah izabrao poslanike među ljudima, objavio im je Knjige i šeriate (zakone), da prenesu ljudima poruku, kako ljudi ne bi imali dokaze protiv Allaha³¹, nakon što ih je poslao.

Uzvišeni Allah je također izabrao posebne osobe među ljudima da budu poslanici, vjerovjesnici i da potvrde zakone koji su bili prije njih i da potvrde vjerodostojnost poslanika koji su bili poslani prije njih, a zadatak im je bio da pozivaju ljude u vjerovanje u jednog Allaha. Bilo je mnogo vjerovesnika i poslanika; niko ne zna njihov tačan broj osim Allaha.

³¹ Neće biti u mogućnosti da kažu: „Da je Bog nama poslao poslanika, mi bismo slijedili njegove riječi i bili bi vjernici.”

Uzvišeni Allah je kazao: **I prije tebe smo poslanike slali, o nekima od njih smo ti kazivali, a o nekima ti nismo kazivali.** (Kur'an 40:78)

Moramo da vjerujemo u sve njih i da ih prihvatimo i treba da budemo svjesni da su oni bili ljudi, a ne natprirodna bića.

Uzvišeni Allah je kazao: **I prije tebe smo (O Muhammede) samo ljude slali kojima smo objavljivali, zato pitajte sljedbenike Knjige ako ne znate vi! Mi poslanike nismo stvarali kao bića koja žive bez hrane, niti su oni besmrtni bili.** (Kur'an 21:7-8)

Uzvišeni Allah je za Isaa, neka je na njega Božiji mir i spas, u Kur'anu kazao: **Mesih (Isa) sin Mejremin, samo je poslanik i prije njega su dolazili i odlazili poslanici, a majka njegova je uvijek istinu govorila** (vjerovala je u Božije riječi i u Njegovu knjigu); **oboje su hranu jeli. Pogledaj kako Mi iznosimo jasne dokaze, i pogledaj, zatim, njih kako se odmeću.** (Kur'an 5: 75)

Obaveza je vjerovati u sve njih. Ako neko povjeruje u pojedine poslanike, a u ostale ne povjeruje, počinio je kufr (nevjerstvo) i izašao iz granica islama.

Uzvišeni Allah je kazao: **Oni koji u Allaha i u poslanike Njegove ne vjeruju i žele da između Allaha i poslanika Njegovih u vjerovanju naprave razliku, i govore: "U neke vjerujemo, a u neke ne vjerujemo", i žele da između toga nekakav stav zauzmu - oni su zbilja pravi nevjernici; a Mi smo nevjernicima pripremili sramnu patnju.** (Kur'an 4:150-151)

Prvi poslanik bio je Nuh, neka je na njega Božiji mir i spas, a posljednji poslanik je Muhammed, neka je na njega Božiji mir i spas.

Vjerovanje u Sudnji dan

Vjerovanje u Sudnji dan podrazumijeva vjerovanje da će ovom svijetu doći kraj.

Uzvišeni Allah je kazao: **Sve što je na Zemlji prolazno je. Ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti.** (Kur'an 55: 26-27)

Šta se podrazumeva pod vjerovanjem u Sudnji dan:

- Da vjerujemo u život Berzaha (zagrobni život, tj, život u grobu): Ovaj period obuhvata vrijeme od nečije smrti pa sve do Sudnjeg dana.

Vjernici će živjeti u tom periodu u zadovoljstvu, dok će nevjernici biti kažnjavani.

- Podrazumijeva vjerovanje u proživljenje, tj. da će Allah ponovo oživjeti sva stvorenja kako bi im dao ono što su zaslužili na osnovu svojih djela i kako bi polagali račun. Dobročinitelje će nagraditi shodno njihovom dobročinstvu, vjerovanju i slijeđenju svojih poslanika, a kazniće one koji su činili loša djela, koji nisu vjerovali u svoje poslanike i koji su im bili nepokorni.

Uzvišeni Allah je kazao: **Nevjernici tvrde da neće biti oživljeni. Reci: "Hoćete, Gospodara mi moga, sigurno ćete biti oživljeni, i o onome što ste radili, doista, ćete biti obaviješteni!" A to je Allahu lahko.** (Kur'an 64:7)

- Da vjerujemo u okupljanje: Allah će da sakupi sva stvorenja zajedno i pozvaće ih da polažu račun.

- Uzvišeni Allah je kazao: **Dan Sudnji je već određen.** (Kur'an 78: 17)

Uzvišeni Allah je rekao: **Pred Gospodarom tvojim biće oni u redove poredani: "Došli ste Nam onako kako smo vas prvi put stvorili, a tvrdili ste da vam nećemo vrijeme za oživljenje odrediti."** (Kur'an 18:48)

- Da vjerujemo da će čovjekovi dijelovi tijela biti glavni svjedoci.

Uzvišeni Allah je rekao: **I kad dođu do njih, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svjedočit će protiv njih o onome što su radili. "Zašto svedočite protiv nas?" – upitat će oni kože svoje. - "Allah koji je dao sposobnost govora svakom biću, obdario je darom govora i nas" – odgovorit će. - On vas je prvi put stvorio i Njemu ste se evo vratili. Vi se niste krili zato da ne bi uši vaše i oči vaše i kože vaše protiv vas svjedočile, već zato što ste vjerovali da Allah neće saznati mnogo toga što ste radili.** (Kur'an 41: 20-22)

- Da vjerujemo u ispitivanje.

Uzvišeni Allah je kazao:

Sakupite nevjernike i one koji su se s njima družili i one kojima su se klanjali mimo Allaha, i pokažite im put koji u Džehennem vodi i zaustavite ih, oni će biti pitani: "Šta vam je, zašto jedni drugima ne pomognete?" Ali, toga Dana oni će se sasvim predati. (Kur'an 37: 22-26)

- Da vjerujemo da će ljudi biti nagrađeni Džennetom ili Džehennemom u vječnom životu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Oni koji ne vjeruju između sljedbenika Knjige i mnogobožaca bit će, sigurno, u vatri paklenoj, u njoj će vječno ostati, oni su najgora stvorenja. A oni koji vjeruju i čine dobra djela - oni su zaista, najbolja stvorenja, njih nagrada u Gospodara njihova čeka; edenski vrtovi kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno i zauvijek boraviti; Allah će biti njima zadovoljan, a i oni će biti Njime**

zadovoljni. To će biti za onoga koji se bude bojao Gospodara svoga. (Kur'an 98:6-8)

Vjerovanje u Božije određenje i sudbinu

Treba da vjerujemo da Allah zna sve prije nego što nešto postane i šta će da se desi nakon što postane. On je sve stvorio u skladu sa Njegovim znanjem i mjerom.

Uzvišeni Allah je rekao: **Mi sve s mjerom stvaramo.** (Kur'an 54: 49)

Sve što se dogodilo u prošlosti, što se događa u sadašnjosti i što će se dogoditi u budućnosti, sve je poznato Allahu prije nego što je došlo do postojanja. Allah je zatim sve stvorio u skladu sa Njegovom voljom i mjerom.

Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je rekao: „**Osoba nije musliman sve dok ne veruje u sudbinu, dobre i loše posljedice. Znaj, da ono što te je mimoišlo nije te moglo ni zadesiti, a ono što te zadesilo nije te moglo ni mimoići.**“³² Ovo vjerovanje ne protivreći činjenici da čovjek mora da se trudi da postigne ono što mu je određeno.

Da pojasnimo, ako čovjek želi da ima dijete mora da se potruđi da učini stvari kako bi postigao ovaj cilj, kao na primjer da se oženi. Nakon što se čovjek potruđi, može da mu bude ostvarena želja a može i da mu ne bude ostvarena želja. Razlog ovoga je da čovjek shvati da to što se on trudi da postigne svoj cilj nije pravi uzrok za ostvarenje njegovog cilja, već je to Božija volja. To „znači“ da se ispunjavanje naših ciljeva smatra u zavisnosti od sudbine koju Allah odredi.

³² Musned imama Ahmeda, 6. dio, str. 441, br. hadisa 27530.

Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas, su pitali: **O Božiji Poslaniče, da li ajeti iz Kur'ana i molitve koje učimo kao i lijekovi koje koristimo, da li time odbacujemo sudbinu od Allaha? Poslanik je odgovorio: To je dio sudbine.**³³

Glad, žeđ i hladnoća su dio određenog i sudbine. Neko zadovolji svoju glad hranom, žeđ tečnošću, a hladnoću toplotom. Oni traže da od sebe spriječe ono što im je određeno od gladi, žeđi i hladnoće, sa onim što im je određeno od hrane, pića i toplote. I tako se trude da jednim određenjem spriječe drugo određenje.

Vjerovanje u sudbinu i božije određenje nakon poduzimanja uzroka i koristi ovog vjerovanja

Čovjek mora iskoristiti sva sredstva da bi postigao svoj cilj, jer ta sredstva su također dio određenja i sudbine. Prihvatanjem svoje sudbine i određenja, dolazimo do unutrašnjeg smiraja i duševnog spokojstva. Nema potrebe za stresom, brigom i tugom. Poznato je da tuga, briga i depresija vode do raznih bolesti. Vjerovanje u sudbinu i određenje ublažava i sprječava negativna osjećanja i liječi bolesti prouzrokovane tim osjećanjima.

Uzvišeni Allah je rekao: **Nema nevolje koja zadesi Zemlju i vas, a koja nije, prije nego što je damo zapisana u Knjizi - to je Allahu, uistinu, lahko - da ne biste tugovali za onim što vam je promaklo, a i da se ne biste previše radovali onome što vam On da. Allah ne voli nikakve razmetljivce, hvalisavce.** (Kur'an 57: 22-23)

Podstiče na traženje znanja i istraživanje koje je Allah stvorio na ovom svijetu. Nevolje, kao što su bolesti, podstiču čovjeka da traži lijek, a to se ogleda u potrazi za izvorima

³³ Mustedrek ala sahihajn, 1. dio, str. 85, br. hadisa 87.

medicine koje je Uzvišeni Allah dao na ovom svijetu. To olakšava efekte nesreće sa kojima se suočavaju ljudi i eliminiše osjećaje potištenosti nakon što se to ostvari. Ako neko izgubi novac u poslovanju to se smatra poteškoćom. Ako je ova poteškoća praćena osjećanjem kajanja i tugom, to bi onda dovelo do dvije poteškoće: poteškoće finansijskog gubitka i poteškoće osjećaja kajanja i tuge. Ako neko vjeruje u određenje i sudbinu od Allaha, bit će zadovoljan sa onim što ga je zadesilo jer zna da je to bilo neizbježno. Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao:

“Brini se o onome što ti koristi i traži podršku od Allaha, a nemoj klonuti. Ako te nešto loše zadesi, ne reci: ‘Da sam postupio tako i tako, bilo bi onako!’, nego kaži: ‘Allah je tako odredio i kako je On htio uradio!’, jer riječi: ‘Da sam!’, otvaraju put šejtanskom djelovanju.”³⁴

Određenje povećava čovjekovu zavisnost od Allaha i otklanja strah od stvorenja.

Ibn 'Abbaas, neka je Allah zadovoljan sa njim, je kazao: **„Stojao sam iza Božijeg Poslanika, neka je na njega Božiji mir i spas, kada mi je kazao: ‘O mladiću, naučit ću te nekim riječima: Čuvaj Božije zapovesti i On će čuvati tebe. Čuvaj Božije zapovesti i pronaći ćeš Ga ispred sebe. Ako moliš, moli od Allaha, ako tražiš pomoć, onda je traži od Allaha i znaj ako se cio svijet sakupi da ti pomogne, neće biti u mogućnosti da ti pomogne osim sa nečim što je Allah već odredio za tebe. Ako se cio svijet sakupi da ti naškodi, neće biti u mogućnosti da ti naškodi osim sa nečim što je Allah već odredio za tebe. Pera su se podigla, mastila su se osušila.”³⁵**

³⁴ Sahihu Muslim

³⁵ Sunenu Tirmizi, 4. dio, str. 667, br. hadisa 2516.

Vjerovanje u sudbinu nije kako neki misle poziv na ostavljanje poduzimanja uzroka i potpuno prepuštanje Božijem određenju. Po pitanju ovoga Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, kaže:

„Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, da neko od vas ode da sječe drva, pa da ih sakupi i da ih nosi na svojim leđima i nakon toga proda i zaradi, i Allah mu tako sačuva obraz, bolje je nego da ode i da moli od ljudi, pa da mu daju novac ili da ga odbiju.“³⁶ Jednog dana je Poslanik Muhammed, neka je na njega Božiji mir i spas, primijetio beduina koji je ostavio kamilu nevezanu i upitao ga: „Zašto ne zavežeš svoju kamilu?“ Beduin je odgovorio, „Ja se oslanjam na Allaha.“ Poslanik tad reče: „Prvo zaveži kamilu, pa se osloni na Allaha“³⁷

³⁶ Sahihul-Buhari, 2. dio, str. 535, br. hadisa 1401.

³⁷ Sahih Ibn Hiban, 2. dio, str. 510, br. hadisa 731.

REKLI SU O ISLAMU

Bernard Šo je rekao u svojoj knjizi „Islam nakon sto godina“: „Svijet će u potpunosti prihvatiti islam, ako ne javno i otvoreno, onda pod nekim pseudonimom. Doći će dan kada će cio Zapad prihvatiti islamsku vjeru, jer prošli su vijekovi kada su se na Zapadu čitale knjige koje su bile pune laži o islamu. Napisao sam knjigu o Muhammedu, ali engleske vlasti su zabranile njeno objavljivanje. Islam je vjera u kojoj ćemo naći sve ono što je dobro i pozitivno iz ostalih vjera, a u ostalim vjerama nećemo naći sve ono što je dobro i pozitivno u islamu.“

Ko je Poslanik islama?

On je Muhammed ibn Abdullah, posljednji Božiji Poslanik i pečat svih njih. Uzvišeni Allah je kazao: **Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Božiji poslanik i posljednji vjerovjesnik. A Allah, doista sve zna.** (Kur'an 33: 40)

Allah nije poslao Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas, samo Arapima, već cijelom čovječanstvu.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi smo te poslali svim ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ.** (Kur'an 34: 28)

Allah ga je poslao kako bi sva stvorenja pronašla istinsku sreću, da ukaže na put istine i dobrote i upozori na put laži i zla.

Uzvišeni Allah je kazao: **A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali.** (Kur'an 21:107)

Čak i prije nego što je dobio objavu bio je poznat u svom narodu po nadimku "El-Emin (pouzdana)", pa su mu pojedini povjerali svoje stvari kada su namjerali da putuju. Takođe je bio poznat kao „ Es-Sidik (istinoljubiv)“ shodno iskrenosti po kojoj je bio poznat. Nikada nisu vidjeli da je koristio izgovore, da je lagao ili da je postupao dvolično, već uvijek je bio iskren i želio je dobro drugima.

U svojoj četrdesetoj godini dobio je prvu objavu, pa je o tome obavijestio svoju ženu Hatidžu, neka je Allah zadovoljan sa njom, kazavši joj: **“Zaista sam se uplašio za sebe. Hatidža, neka je Allah zadovoljan sa njom, je odgovorila: Ne za ime Allaha! Allah te nikad ne bi ponizio. Ti održavaš rodbinske veze, pomažeš siročad i siromahe, istinoljubiv si i na strani si onih koji zastupaju istinu.”**³⁸

³⁸ Sahihul-Buhari, 1. dio, str. 4, br. hadisa 3.

Muhammed, neka je na njega Božiji mir i spas, je bio od svih stvorenja najljepšeg ponašanja i najljepše čudi. Uzvišeni Allah je rekao: **Jer ti si doista (o Muhammede) najljepše čudi.**“
(Kur'an 68:4)

Šta su drugi kazali o poslaniku Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas

Njemački pisac Gete je kazao: „Tražio sam najvećeg uzora za čovjeka, pa sam ga našao u poslaniku Muhammedu.“³⁹

Vil Djurant u svojoj knjizi „Historija civilizacije“, u 11-om tomu kaže: „Ako sudimo na osnovu veličine i jačine uticaja na ljude možemo reći da je poslanik muslimana najveća historijska ličnost. Stao je u kraj pristrasnosti, mitovima i izmišljenim legendama i uzdigao se iznad judaizma, kršćanstva i stare vjere svoje zemlje lakom, fleksibilnom, jednostavnom, jasnom i jakom vjerom koja je opstala sve do današnjih dana.. To je snaga velike opasnosti.“⁴⁰

³⁹ „Muhammed, neka je Božiji mir nad njim, u svjetskoj književnosti“ – Muhammed Usman Usman, str. 20.

⁴⁰ „Rabahtu muhammeden ve lem uhsiral-mesiha“ – dr. Abdul-Mu'ti Ad-Dalati.

ŠTA JE KUR'AN?

Kur'an je Božiji govor kojeg je melek Džibril prenio poslaniku Muhammedu, neka je na njega Božiji mir i spas. Kur'an se razlikuje od drugih svetih knjiga na sljedeće načine:

1) To je posljednja sveta knjiga koja je objavljena, i iz tog razloga je Uzvišeni Allah, obećao da će je zaštititi od svake promjene, dodavanja i oduzimanja njenih dijelova sve do Sudnjeg dana.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi, uistinu, Kur'an objavljujemo i zaista ćemo Mi nad njim bdjeti!** (Kur'an 15: 9)

2) Čitanje i učenje Kur'ana napamet je čin ibadeta; ovo je jedan od načina očuvanja Kur'ana od Allaha. Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Bilo ko da pročita jedno slovo iz Kur'ana, biće deset puta za njega nagrađen. Ne mislim na to da je „Elif Lam Mim“ jedno slovo, već da je „Elif“ slovo, „Lam“ slovo i „Mim“ slovo.“**⁴¹

Memorisanje ajeta je čin obožavanja. Od Ibn Abbasa se prenosi da je Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Onaj ko ne zna napamet ništa iz Kur'ana je isto kao napuštena kuća.“** (Bilježe ga Ahmed i Tirmizi koji kaže da je hadis na stepenu hasen sahih, dok šejh Arnaut kaže da je lanac prenosilaca ovog hadisa slab, a i šejh Albani ga je ocijenio slabim)

Proučavanje i čitanje Kur'ana i podučavanje drugih Kur'anom se također smatra ibadetom. Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Najbolji od vas je onaj koji nauči Kur'an i koji njemu podučava ostale.“**⁴²

⁴¹ Sunenu Tirmizi, 5. dio, str. 175, br. hadisa 4739.

⁴² Sahihl-Buhari, 4. dio, str. 1919, br. hadisa 4739.

3) Kur'an sadrži sva zakonodavstva koja unapređuju društvo i obezbjeđuje sreću za sve one koji izvršavaju njegove propise.

Uzvišeni Allah je kazao: **Mi tebi objavljujemo Knjigu (Kur'an) kao objašnjenje za sve, i kao uputu. (Kur'an 16:89)**

4) U Kur'anu su zapisi i priče mnogih vjerovjesnika i poslanika, i ono što se dešavalo između njih i njihovih naroda, od Adema, neka je na njega Božiji mir i spas, pa do Muhammeda, neka je na njega Božiji mir i spas.

5) Kur'an je poslat i objavljen je čovječanstvu kao uputa kako bi ljudi živjeli miran i srećan život, i da ljude izvode iz tame, laži i neistine ka svjetlu islama.

Uzvišeni Allah je kazao: **Elif-Lam-Ra⁴³ Knjigu ti objavljujemo zato da ljude, voljom njihovog Gospodara, izvedeš iz tmina na svjetlo, na Put silnoga i hvaljenoga. (Kur'an 16: 1)**

Šta su drugi kazali u vezi sa Kur'anom

Vil Djurant u svojoj knjizi „Historija civilizacije“ kaže: *„Kur'an je opstao četrnaset vijekova u sjećanjima muslimana formirajući njihova mišljenja, izgrađujući njihov moral i ponašanje, jačavši talenat i sposobnost stotine miliona ljudi. Kur'an u dušama oživljava najjednostavnija ubjeđenja koja nisu nimalo dvosmislena i zbunjujuća, daleko od nekakvih ceremonija, protokola i zakrivljenosti. Najveći dio Kur'ana govori o oslobađanju od paganstva i vraćanja. Njemu pripadaju najveće zasluge u uzdizanju muslimana u moralnom i kulturnom pogledu. Kur'an je taj koji je među njima uspostavio pravila društvenog sistema i socijalno jedinstvo. Podstiče ih na poštivanje pravila koja se tiču zdravlja, oslobađa njihove*

umove od vjerovanja u mitove i iluzije, oslobađa ih od nepravde i tiranije i poboljšava stanje robova. Kur'an u duše uliva dostojanstvo i ponos, među muslimane uspostavlja pravdu i udaljuje ih od slijeđenja strasti i prohtjeva. Tako nešto ne postoji nigdje u svijetu gdje žive pripadnici bijele rase.“⁴⁴

⁴⁴ „Historija civilizacije“ – V. Djurant, navedeno iz knjige „Rekli su o islamu“ - dr. Imadu-din Halil.

Islam i znanje

Islam je vjera koja podržava znanje i njegovo traženje, a kori i upozorava na neznanje.

Uzvišeni Allah je kazao: **Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?** (Kur'an 39:9)

Uzvišeni Allah je kazao: **Allah će na visoke stepene da uzdigne one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje.** (Kur'an 58: 11)

Allah ohrabruje na traženje povećanja znanja od Njega.

Uzvišeni Allah je kazao: **I kaži: 'Moj Gospodaru! Povećaj mi znanje'** (Kur'an 58:11)

Islam pridaje veliku pažnju učenjacima i priznaje njihovih prava.

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je jasno kazao: **"Ne pripada nama onaj ko ne poštuje naše starije, i ko nema milosti prema našoj djeci, i onaj koji ne poštuje prava naših učenjaka i naučnika."**⁴⁵

Čovjek nastoji da traži znanje, uči i školuje se kao sredstvo koje će da ga odvesti u Džennet.

Božiji Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **"Ko bude išao putem traženja znanja, Allah će ga uputiti na jedan od Džennetskih puteva. I doista meleki svojim krilima pokrivaju učenika koji traži znanje, i doista za učenjaka traže oprost oni koji su na nebesima i oni koji su na zemlji, pa čak i ribe u vodi. A prednost učenjaka nad pobožnjakom je kao i prednost punog mjeseca u noći bedra nad ostalim zvijezdama. I doista su učenjaci nasljednici poslanika, a poslanici nisu ostavili iza sebe ni zlatnika ni**

⁴⁵ Musned imama Ahmeda, 5. dio, str. 323, br. hadisa 22807.

srebrnjaka, već su ostavili znanje, pa ko ga uzme, uzeo je obilnu sreću."⁴⁶

Islam i imetak

U islamu, svo bogtstvo se smatra Božijim posjedom koje je čovjeku samo povjereno. To je vrsta odgovornosti, ono mora da bude zarađeno na zakoniti način, a treba da se potroši na dozvoljen način.

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **“Čovjek neće da bude u stanju da pomjeri svoje stope na Sudnjem Danu sve dok se ne bude upitan za: za vrijeme i kako ga je proveo, za znanje i da li je radio po njemu, za novac kako ga je zaradio i na šta ga je potrošio i za mladost i na šta ju je proveo.”**⁴⁷

Islam podstiče ljude na rad i zaradu za trošenje na sebe i na one za koje je odgovoran (porodicu), i da ga koristi za ispravne poslove na ovom svijetu. Također to znači da će ljudi da budu nagrađeni od Allaha ako troše svoj novac na potreban i dozvoljen način.

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **“ Jak vjernik je bolji i draži je Allahu od slabog vjernika, ali i u jednom i u drugom je dobro. Teži onome što je korisno za tebe, i potraži pomoć od Allaha, i nemoj klonuti Ako vas bilo koja nesreća zadesi nemoj da kažete: 'Da sam samo uradio tako i tako',bolje kažite: 'ovo je sudbina od Allaha, i šta On poželi On uradi. Jer riječi ' bolje je da sam samo**

⁴⁶ Sahihu Ibn Hiban, 1. dio, str. 289, br. hadisa 88.

⁴⁷ Sunenu Tirmizi, 4. dio, str. 612, br. hadisa 2417.

uradio tako i tako' zaista otvaraju vrata šejtanskom djelovanju.”⁴⁸

Postoje i druga dobra u bogastvu osim Zekata – a to je pomaganje ljudima jer to donosi korist na ovom i na onom svijetu.

Uzvišeni Allah je kazao: **“I nastoj da time što ti je Allah dao stekneš onaj svijet, a ne zaboravi ni svoj udio na ovome svijetu i čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio, i ne čini nered po Zemlji, jer Allah ne voli one koje nered čine.”** (Kur'an 28: 77)

Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao: **„Divnog li i dobrog imetka, kada je u posjedu dobrih ljudi!”⁴⁹**

Islam je zabranio da se novac uzaludno troši. Uzvišeni Allah je kazao: **Daj bližnjem svome pravo njegovo, i siromahu, i putniku, ali ne rasipaj mnogo, jer su rasipnici braća šejtanova, a šejtan je Gospodaru svome nezahvalan.** (Kur'an 17: 26-27)

⁴⁸ Sahihu Muslim, 4. dio, str. 2052, br. hadisa 2664.

⁴⁹ Sahihu Ibn Hiban, 8. dio, str. 6, br. hadisa 3210.

Zaključak

Pokušao sam da dam sve od sebe da ova knjiga bude sažeta bojeći se da dragom čitaocu ne bude obimna. Nadam se da će ono što sam napisao da pruži uvid i da će da djeluje kao ključ za one koje žele da nauče više o vjeri islamu; posebno onima koji nisu odlučili da ga prate ili da ga smatraju kao validnu vjeru. Njima je mozak ispran od strane neprijatelja islama, a ovim neprijateljima se trebamo suprotstaviti i trebamo da ih upozorimo na njih. Ova knjiga je također i za one koji ne znaju da istinska sreća i uspeh leže u prihvatanju islama, postupanju po vjeri islamu i nastojanju da se on svima objasni.

Obraćam se tim dragim ljudima da ne misle tuđim mozgom, i da ne odlučuju o svojoj sudbini na osnovu tuđih želja.

Uzvišeni Allah je kazao: Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive na Zemlji, oni bi te od Božijeg puta odvratili; (Kur'an 6: 116)

Zaista svi oni koje vi sada slijedite bit će prvi koji će vas se odreći na Danu obračuna.

Kada će se glavešine, za kojima su se drugi povodili, svojih sljedbenika odreći i kada će veze koje su ih vezale prekinute biti, i oni patnju doživjeti. (Kur'an 2:166)

Pokušaj da budeš nezavisna osoba u svom razmišljanju, pokušaj da izvagaš stvari onako kakve one jesu, i pokušaj da se odlučiš između istine i laži, koristeći se inteligencijom koju ti je Allah podario. Nemoj da budeš pristrasan, strog ili slijepo zaluden stvarima.

Uzvišeni Allah je kazao: A kada im se kaže: "Pristupite onome što Allah objavljuje, i Poslaniku!", oni odgovaraju: "Dovoljno nam je ono što smo od predaka naših zapamtili."

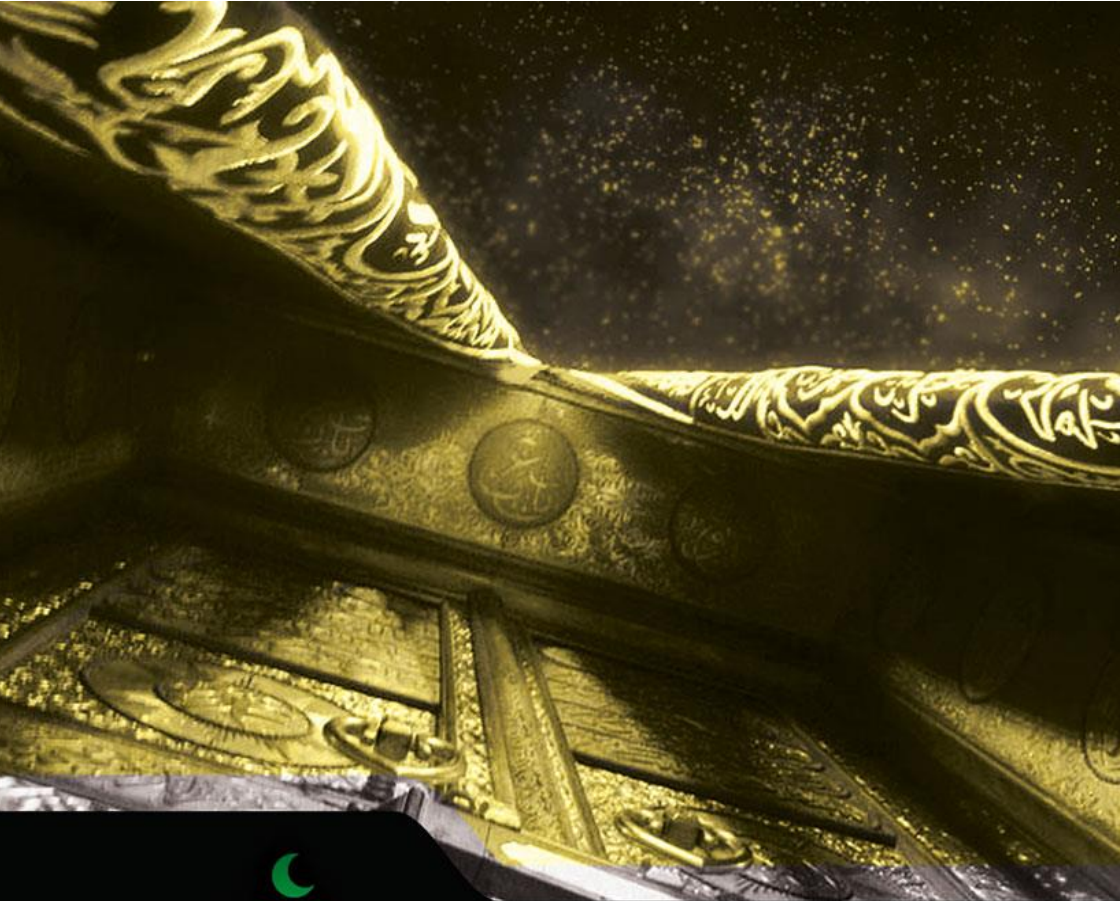
Zar i ako preci njihovi nisu ništa znali i ako nisu na Pravom putu bili?! (Kur'an 5:104)

Za želje su uvijek tu izbori, ali neka bude urađeno kroz istinski kanal koji će predstavljati pravu sliku islama. Nije svako musliman ko kaže da je sljedbenik islama i ne predstavlja svaka knjiga koja govori o islamu pravu sliku islama, zato saznajte o islamu iz pravih i originalnih izvora. Poslanik, neka je na njega Božiji mir i spas, je kazao:

„Jevreji su podijeljeni na sedamdeset i jednu grupu, kršćani su podijeljeni na sedamdeset i dvije grupe, a moj narod će da se podijeli na sedamdeset i tri grupe, svi će oni da budu u vatri osim jedne.” Njegovi sljedbenici su upitali: „Koja je to o Božiji poslaniče?” Odgovorio je: „Ko slijedi i praktikuje ono na čemu sam ja i moji sljedbenici.” (Hadis je sahih, a bilježi ga Ibn Madže)

Ko želi da nauči i da sazna više o islamu može da kontaktira jedan od islamskih centara koji su spomenuti na kraju ove knjige.

Allah, uistinu, sve zna najbolje, i neka On blagoslovi našeg Poslanika Muhammeda, njegovu porodicu, njegove sljedbenike i sve one koji ih slijede u vjerovanju i činjenju dobra sve do Sudnjeg Dana.

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM